

100
GODINA
SAVEZA

Poštarina plaćena kod
pošte 71122 Sarajevo

GLASILO SAVEZA LOVAČKIH ORGANIZACIJA U BIH

Lovački list

• GODINA LX • FEBRUAR 2025. • BROJ 322. • CIJENA 2.00 KM •

SASTANAK UO LKS I SUDIJSKE ORGANIZACIJE	4
ETIKA LOVACA	12
ZAJEDNIČKIM SNAGAMA OČUVATI BARAKA	16
LOVCI I LJUBITELJI PRIRODE BORE SE PROTIV SOLARA	20

SRETAN DAN NEZAVISNOSTI
BOSNE I HERCEGOVINE!

IMPRESUM

IZVRŠNA REDAKCIJA

SAVEZ LOVAČKIH ORGANIZACIJA U BiH

ZA IZDAVAČA:

MUHAMED HODŽIĆ DIPL. ING. ŠUM, PREDSEDNIK SAVEZA LOVAČKIH ORGANIZACIJA U BiH

GLAVNI I ODGOVORNI UREDNIK: PROF. DR. DALIBOR BALLIAN

TEHNIČKI I IZVRŠNI UREDNIK: KENAN TOPALović, MA COMM

DESIGN: SAVEZ LOVAČKIH ORGANIZACIJA U BiH

ADRESA: PETRAKIJINA 24, SARAJEVO, BiH

TELEFON: 033/668-209

MOB: 062/467 171

E-MAIL: LOVACDOPISNIK@GMAIL.COM

LOVAČKI LIST JE SLUŽBENO GLASILO SAVEZA LOVAČKIH ORGANIZACIJA U BiH.

PRVI BROJ LISTA ŠTAMPAN JE 1939. GODINE. LOVAČKI LIST IZLAZI MJESEČNO.

CIJENA SA DOSTAVOM NA KUĆNU ADRESU 2,00 KM, 5 EUR, 20 KUNA

UPLATE U KM NA BROJ RAČUNA KOD RAIFFEISEN BANK BROJ: 1610000014450004

UPLATE U EUR I OSTALIM VALUTAMA: SAVEZ LOVAČKIH ORGANIZACIJA (KORISNIK) RAIFFEISEN BANK D.D. SARAJEVO

SWIFT RZBABA2S RAČUN 503012000-11684

PRILIKOM UPLATE OBAVEZNO KORISTITI OPCIJU TROŠKOVI OUR

ČLANICE SLOU BiH KOJE DOBIJAJU LOVAČKI LIST PAKETNO PLAĆAJU POŠTARINU PRILIKOM PREUZIMANJA

ŠTAMPA: CPU PRINTING COMPANY D.O.O. SARAJEVO

SVI AUTORI ODGOVARAJU LIČNO ZA ISTINITOST I TAČNOST OBJAVLJENIH INFORMACIJA.

AUTORI GARANTUJU DA SU TEKSTOVI NJIHOVO

AUTORSKO DJELO, A U SLUČAJU PREUZIMANJA DIJELA TEKSTA DRUGOG AUTORA DUŽNI SU NAVESTI IZVOR

RIJEČ UREDNIKA...

Još jedan zimski mjesec je za nama. Nije bio snježan, ali su povremeno temperature padale ispod -10°C. To se nije trebalo negativno odraziti na divljač, posebno plemenitu. Interesantno je da su širom Bosne i Hercegovine primijećena kretanja medvjeda, što je posljedica naglog zatopljenja nakon velikog snijega, kada su se medvjedi probudili i krenuli u potragu za hranom. Zanimljiva je i informacija koja je stigla iz susjedne Hrvatske – objavljen je neprekidni lov na rakune i rakunopse, koji se intenzivno šire tom zemljom. Kod nas su primijećeni kod Bosanskog Petrovca, ali nije nigdje objavljeno da pričinjavaju štetu. U Hrvatskoj već predstavljaju problem jer uništavaju ptičja gnijezda autohtonih vrsta, kao i male sisavce, čime dodatno narušavaju već ionako labilan ekološki sustav.

Mi smo se susreli sa sličnim problemom, ali kod nas je riječ o šakalu. Neka područja u Bosni i Hercegovini prenapučena su ovom zvijeri, a ni veliki lovovi koji se organiziraju kako bi se suzbila ova štetočina ne daju dugoročne rezultate. Tako se šakal iz Posavine intenzivno širi prema unutrašnjosti naše zemlje. Što se tiče rakuna, oni nisu autohtoni u Europi – pobjegli su ili su namjerno pušteni u prirodu od strane ljudi koji su ih držali kao kućne ljubimce, te su tako formirali reproduktivne zajednice. S druge strane, rakunopas dolazi nam sa istoka i sjeveroistoka Europe, dok šakal dolazi s jugoistoka. Oni su posljedica velikih prirodnih migracija uzrokovanih klimatskim promjenama o kojima mi lovci vrlo malo znamo i rijetko pričamo. Te migracije će dovesti do značajnih promjena u našoj autohtonoj fauni, stoga bismo ovoj problematici u budućnosti trebali posvetiti više pažnje.

Inače, poneka starija krmača se zna ranije oprasiti i polako voditi prasad do hranilišta. Kada je u pitanju lov, u martu je većina naše lovne divljači zaštićena lovostajem, no pojedinačni lov dopušten je na vepra, nazimad i prasad. Prilikom lova na divlje svinje treba posebno paziti da se ne odstrijele sprasne krmače.

U martu možemo promatrati šljuke, koje su tada u preletu. Pojavljuju se s prvim toplim danima, a najviše ih ima oko sredine mjeseca. Obično se zadržavaju uz potoke i u šumama joha, te ih u kasnim poslijepodnevnim satima lako možemo pronaći i promatrati. Od druge pernatice divljači, zanimljivo je da su divlje patke u preletu prema svojim sjevernim prebivalištima, a možemo ih vidjeti visoko na nebu. Ako se spuste na kraći odmor, obično biraju otvorena polja s mladom pšenicom ili zobom. Sjećam ih se kada su se spuštale na polja oko Ilidže kod Sarajeva, na poljoprivredno dobro. Ovo je mjesec kada se patke uparuju i počinju s podizanjem gnijezda. Već proteklih mjeseci fazani su počeli okupljati koke te se bore sa suparnicima za teritorij.

Toplo vrijeme pogoduje i tetrijebu, koji svojim brušenjem poziva koke da mu se pridruže – upravo je ovo glavno vrijeme kada se love.

Do kraja mjeseca u lisičjim i jazavčevim jazbinama pojavit će se mladunci, te ih je za lijepog i suhog vremena moguće primijetiti ispred jazbine. Srndaći već dugo imaju rogove pod bastom, a stariji i jači ih počinju odbacivati već u prvoj polovini mjeseca, dok kod mlađih jedinki rogovi ostaju pod bastom nešto duže. Što se tiče radova u lovištu, najveća pažnja posvećuje se solilima, koja trebaju biti optimalno napunjena i popravljena.

Također se radi na uređenju kaljužišta i pojilišta te se pripremaju visoke čeke za nadolazeću sezonu. Kako ulazimo u sezonu proljetnih radova na poljima, dolazit će i do čestih prizemnih požara u našim lovištima. Stoga bi lovci trebali obavijestiti lokalno stanovništvo o štetnosti spaljivanja suhe trave te, u slučaju izbijanja požara, obavijestiti vatrogasce i, prema potrebi, sami sudjelovati u gašenju. Glavni razlog zašto bi lovci trebali biti angažirani na ovom problemu je što u požarima često stradavaju mlada legla zečeva i gnijezda poljskih ptica.

Glavni i odgovorni urednik Dalibor Ballian

SUDIJSKA ORGANIZACIJA LKSuFBiH

SASTANAK KINOLOŠKIH SUDIJA, DONESENI ZAKLJUČCI

- Ukazano na važnost uključivanja kinoloških referenata u rad lovačkih udruženja •
- Zaključci upućeni prema Upravnom odboru i Skupštini •

Zajednička fotografija kinoloških sudija

Pišu: S. LIČANIN, K. TOPALOVIĆ

Dana 25. februara 2025. godine kinologija je bila u fokusu. Tog dana održani su sastanci Sudijske organizacije Lovnog

kinološkog saveza u Federaciji BiH (LKSuFBiH) u prijedpodnevnim satima, a odmah nakon toga i sastanak Upravnog odbora (UO) LKSuFBiH. Sastanku Sudijske organizacije LK-

SuFBiH prisustvovala su gotovo sve kinološke sudije koje sude na kinološkim manifestacijama pod pokroviteljstvom Saveza.

POZDRAVNE RIJEČI

Sastanak je otvorio Emir Hasanbegović, predsjednik Sudijske organizacije, uvodnim riječima i pozdravom upućenim svim kolegama sudijama. Predloženi dnevni red podrazumijevao je izlaganje svakog sudije pojedinačno o problemima i nedostacima s kojima se susreću u radu na smotrama i ispitima, s ciljem prevencije sličnih situacija i upozoravanja društava na segmente u kojima se najčešće griješi. Sudije su redom iznosile svoja iskustva, a kao najveći problem izdvoje- na je činjenica da pojedina lovačka društva, odnosno njihova rukovodstva, ne doživljavaju kinologiju kao važan segment svog rada. U vezi s tim, donesen je zaključak koji će biti proslijeđen Upravnom

Sudije Pičar i Šepić na sastanku

Predsjednik sudijske organizacije Hasanbegović Emir

odboru, s prijedlogom da se uputi akt prema lovačkim društvima kako bi se kinološki referenti uključili u rad upravnih tijela barem u dijelovima sjednica kada su na dnevnom redu teme vezane za kinologiju. Druga tačka dnevnog reda odnosila se na greške koje se javljaju prilikom dostavljanja dokumentacije.

KAŠNJENJE DOKUMENTACIJE

Sekretar LKSuFBiH, Topalović Kenan, upozorio je prisutne sudije na učestale greške s kojima se redovno susreće. Naveo je i primjere kašnjenja u slanju dokumentacije, naglašavajući da se takva praksa više neće tolerisati. Također je istakao problem velikog broja pasa ocijenjenih u eksterijeru u okviru IUO ispita, te je zatražio da se ograniči broj pasa na kinološkim manifestacijama. Sudije su podržale navedeni prijedlog i zaključile da se u tom obliku proslijedi Upravnom odboru LKSuFBiH. Pod tačkom "razno" javio se do-

jen kinologije Alija Nukić, koji je predložio pokretanje tužbe protiv Bosanskog kinološkog saveza zbog nelegalnog postupanja pre-

ma sudijama i organiziranja nelegalnih ispita za kinološke sudije. Sudijska organizacija je podržala prijedlog i odlučila da se isti uputi Upravnom odboru LKSuFBiH i Skupštini Saveza. Također, Redo Haskić, jedan od aktivnijih i iskusnijih sudija, predložio je da se Sudijska organizacija kao tijelo uvede u Statut LKSuFBiH i da se njen rad reguliše pravilnikom.

IZMJENE STATUTA

Zaključeno je da će se predložene izmjene uputiti Skupštini u vidu amandmana na Statut. Na kraju, važno je istaći da se na sastanku povela konstruktivna diskusija o raznim problemima s kojima se kinološke sudije susreću prilikom ocjenjivanja pasa. Razgovaralo se o poštivanju standarda pasa i ujednačavanju kriterija među kinološkim sudijama kako bi se osigurala dosljednost u ocjenjivanju.

Sudije iz Hercegovine, Krajine i Srednje Bosne

PREPARATORSKA RADIONICA "GRKINJIĆ"

Vrši prepariranje lovne divljači i prodaju gotovih preparata
SARAJEVO, Kupreška br. 7 (kod stadiona NK Željezničar) Tel: 033 641 336

UPRAVNI ODBOR LKSuFBiH

ODRŽAN SASTANAK UO LKSuFBiH

- Potvrđen plan kinoloških manifestacija •
- Predočeni izvještaji o radu LKSuFBiH • Zakazne izborna i izvještajna Skupština •

Piše: S. Ličanin, K. Topalović

Dana 25. februara održan je i sastanak Upravnog odbora Lovnog kinološkog saveza u FBiH. Sastanku nije prisustvovao predsjednik Saveza Muhamed Hodžić, dok su ostali članovi bili prisutni.

Na početku je prisutne pozdravio predsjednik LKSuFBiH Muhidin Handžić i predložio sljedeći dnevni red:

1. Razmatranje i usvajanje zapisnika s prošle sjednice UO
2. Izvještaj o radu u 2024. godini
 - a) Izvještaj o prijavama legla
 - b) Izvještaj o urađenim kinološkim manifestacijama
3. Prijedlog termina i mjesta održavanja redovne izvještajne Skupštine LKSuFBiH
4. Prijedlog termina i mjesta održavanja redovne izborne Skupštine LKSuFBiH
5. Zaključci sa zbora sudija
6. Potvrđivanje plana kinoloških manifestacija
7. Upućivanje novog Statuta u proceduru usvajanja za sljedeću Skupštinu
8. Cijene kinoloških usluga
9. Tekuća pitanja

Pod tačkom 1 naglašeno je da je nastavljen kontinuitet povećanja broja prijavljenih legla, ali i kinoloških manifestacija.

1233 RODOVNIKA

"U protekloj godini urađeno je 185 prijava legla s 1233 rodovnika. Urađeno je 30-ak prijava više u odnosu na 2023. godinu, a samo 100 rodovnika više. Razlog za ovo je što se u protekloj godini vjerovatno smanjio broj fik-

tivnih prijava, na koje smo sumnjali, zbog činjenice da smo uveli obavezu dostavljanja fotografije štenadi uz prijavu legla. Time se smanjio prostor za malverzacije i fiktivne prijave na koje se ranije sumnjalo", poručeno je na sastanku UO LKSuFBiH.

69 KINOLOŠKIH MANIFESTACIJA

Također je rečeno da je održano 69 kinoloških manifestacija, od kojih su četiri imale karakter viši od lokalnog. Naglašeno je i da su sudije Muhidin Handžić, Emir Hasanbegović, Redžo Haskić i Alija Nukić promovirane u međunarodne kinološke sudije.

Također, spomenuto je da su vlasnici baraka učestvovali na Svjetskoj izložbi pasa, dok su sudije iz LKSuFBiH sudile na Evropskom kupu goniča

Članovi UO LKSuFBiH Pičar i Aganović

divljih svinja održanom na Kupresu. Saradnja s KSHB ocijenjena je kao odlična.

Nakon toga povel se rasprava o raznim temama, od kinoloških manifestacija do finansiranja LKSuFBiH. Nakon kraće pauze dogovoreno je da se na sljedećem sastanku UO SLOuBiH provjeri mogućnost da se sredstva Saveza namijenjena za kinologiju prebace na račun LKSuFBiH, te da se s tog računa finansira kinologija.

Sljedeće dvije tačke odnosile su se

na prijedloge termina za održavanje izvještajne i izborne skupštine LKSuFBiH. Na prijedlog predsjednika Handžića odlučeno je da se one održe 12. aprila tekuće godine.

Upravnom odboru prezentirani su zaključci sa sastanka Sudijske organizacije, koji su usvojeni kao informacija, uz napomenu da će se pokušati realizirati.

ZAKLJUČCI SUDIJSKE ORGANIZACIJE

Zaključci Sudijske organizacije, kako smo ranije naveli, su:

1. Uputiti molbu da se u rad upravnih odbora uključe kinološki referenti, makar u dijelovima sjednica kada je na dnevnom redu kinologija
2. Podnijeti zahtjev za tužbu protiv BKS-a zbog nelegalne suspenzije i or-

ganizacije lažnih kinoloških ispita

3. Ograničiti broj pasa na ispitima/smotrama u skladu s pravilnicima

Za zaključak broj dva dogovoreno je da se iznese pred skupštinske delegate, koji će ga usvojiti ili odbaciti. Sljedeća tačka dnevnog reda bio je plan kinoloških manifestacija, koji su kreirali predsjednik i sekretar, te je usvojen bez izmjena.

Članovima UO prezentirana je i informacija da su cijene kinoloških usluga na nivou KSuBiH povećane prije skoro godinu dana.

www.slobih.ba

SWAROVSKI
OPTIK

BLIŽI LOVINI

BTF
FLEKSIBILNI
BAUSTIČKI TURET

Z8i+ 5-40x56

SEE THE UNSEEN

UPRAVNI ODBOR SAVEZA

ZAKAZANA SJEDNICA SKUPŠTINE SAVEZA ZA MJESEC APRIL

- Presentovan godišnji izvještaj •
- Usvojeni pravilnici koji tretiraju oblast nagrađivanja i disciplinskih postupaka •

PIŠE: K. TOPALović

Upravni odbor Saveza održao je sastanak 27. septembra u zgradi Saveza. Sjednici su prisustvovali svi članovi Upravnog odbora, a na dnevnom redu našlo se nekoliko tačaka.

Prva tačka bila je usvajanje zapisnika s prethodne sjednice, koji je usvojen jednoglasno. Nakon toga, članovima je predstavljen godišnji finansijski izvještaj spreman za slanje FIA-i. Predsjednik Saveza, Muhamed Hodžić, istakao je da Savez posluje

u skladu sa zakonskim odredbama i nastoji trošiti sredstva racionalno. - Nemamo nikakvih odstupanja, trudimo se da sredstva koristimo odgovorno i bez rasipanja. Finansijski izvještaj dajem na razmatranje i glasanje, rekao je Hodžić. Nakon rasprave u kojoj je učestvovalo više članova Upravnog odbora, pokrenuto je i pitanje finansiranja kinoloških aktivnosti i Lovnog kinološkog saveza u FBiH kroz članarinu Saveza. Na kraju je zaključeno da se ne odstupa od dnevnog reda te da će se o ovoj temi raspravljati na posebnoj tematskoj sjednici posvećenoj finansiranju i radu LKSuFBiH, budući da, kako su konstatovali članovi UO, ona zaslužuje posebnu pažnju. U skladu s tim, predsjednik LKSuFBiH, Muhidin Handžić, predložio je

Hodžić: Pozdravio prisutne

www.slobih.ba

Zanimljive teme na sastanku UO

pomjeranje datuma Skupštine LKSuFBiH, planirane za april, kako bi se odluke sa tematske sjednice UO mogle implementirati u dalji rad. - Kakvu god odluku UO donese, ja ću je podržati. Ovakav način finansiranja Saveza usvojen je na Skupštini SLOuBiH, jer LKS nije mogao finansijski opstati bez sufinansiranja od strane Saveza. Da bismo izbjegli plaćanje poreza na donacije, usvojili smo trenutni model finansiranja, rekao je Hodžić. Također je izrazio nadu da će LKSuFBiH u budućnosti biti u mogućnosti da samostalno izrađuje rodovnike i organizuje kinološke manifestacije. Dodao je i da je nastojao smanjiti troškove po lovcu, te da ne želi opterećivati lovačka društva nepotrebnim izdacima. Istakao je da smatra da je trenutni model finansiranja

najpovoljniji i za lovce i za lovačka društva. Dogovoreno je da će prije Skupštine LKSuFBiH biti održana tematska sjednica o kinologiji. Nakon toga, prešlo se na tačku dnevnog reda vezanu za održavanje redovne i izborne Skupštine.

SKUPŠTINA U MAJU

Prvo se raspravljalo o tome da li će se obje Skupštine održati zajedno ili odvojeno. Nakon kraće diskusije, UO je odlučio da se redovna izvještajna Skupština održi 17. maja 2025. godine, a da se na toj sjednici odredi i datum za izbornu Skupštinu. Sljedeće tačke dnevnog reda bile su razmatranje i usvajanje Pravilnika o priznanjima i odlikovanjima za doprinos unapređenju lovstva, kao i Pravilnika o disciplinskom postupku i disciplinskoj odgovornosti članova organa Saveza, člano-

va članica Saveza i članica Saveza. Članovi UO nisu imali značajnije primjedbe na nacrt pravilnika, osim prijedloga predsjednika Hodžića da se blaže kazne koje Savez izrekne (do pet godina) uklone iz evidencije. Nakon rasprave, ovaj prijedlog je odbijen, te je odlučeno da se pravosnažne disciplinske mjere trajno evidentiraju u arhivi Saveza. Oba pravilnika su usvojena uz manje tehničke izmjene i biće objavljeni na web stranici Saveza (www.slobih.ba). Upravni odbor Saveza donio je i odluku da se povodom obilježavanja 100. godišnjice Saveza dodijele jubilarne plakete. Također, dogovoreno je da svaki član UO dostavi maksimalno dva prijedloga za dodjelu priznanja zaslužnim osobama u lovstvu. Svečani sastanak i dodjela plaketa planirani su za juni. Pod tačkom „Razno“, predsjednik LKSuFBiH podnio je kratak izvještaj o kinologiji, istaknuvši probleme u komunikaciji između rukovodstava lovačkih društava i kinoloških referenata. - Kinološki referent ne mora biti član UO društva, ali mora prisustvovati sjednicama pogotovo kada se raspravlja o kinologiji, naglasio je Muhidin Handžić. Zaključeno je da će se sljedeći sastanak Upravnog odbora održati 9. aprila, kada će biti finalizirani dogovori vezani za izvještajnu Skupštinu i prijedloge za odlikovanja Saveza.

Članovi UO Jusić, Bajrić, Ljuca, Salčinović i Handžić

PREDSTAVLJAMO VAM VOJVOĐANSKO LOVIŠTE

LOVIŠTE BOSUTSKE ŠUME: RAVNIČARSKA OAZA ZA DIVLJAČ I LOVCE

- Posjet početkom godine • Ravničarsko lovište •
- Godišnje odstrijele oko 80 primjeraka jelenske divljači •

PIŠE: PROF. DR. B. DALIBOR

Tijekom siječnja bio sam u posjeti lovištu Bosutske šume, kojim gospodare Vojvodina šume. Lovište se smjestilo na zapadu Srbije, uz granicu s Hrvatskom, između rijeke Save i Bosuta, iako djelomično prelazi i tu rijeku. Možemo ga točnije ograničiti tako da kažemo da se nalazi u obliku kruga, s

jičeva do Morovića, te na kraju Batrovaca, koji su uz granicu s Hrvatskom. Lovište se prostire na ukupno 14.897,50 ha, što ga čini jednim od većih u Vojvodini. Riječ je o tipičnom ravničarskom lovištu s nadmorskom visinom od 79 do 85 m, što je praktički neprimjetno. Te razlike dolaze do izražaja tijekom poplava, kada Sava, Bosut i Studva, koja presijeca lovište,

hrastom lužnjakom, kao najvažnijom šumskom vrstom u Srijemu. Šume zauzimaju 11.897,50 ha. Slijede trstici uz rijeke i oko bara s 1.072,00 ha, te vodene površine s 597,58 ha. Vodenih površina je mnogo zbog rijeke Studve koja prolazi kroz cijelo lovište, a dolazi iz Spačvanskih šuma u Hrvatskoj. Tu su još i livade s 648,00 ha, te ostale poljoprivredne i nedefinirane površine s 697,10 ha.

OBNAVLJANJE ŠUMA

Administrativno gledano, lovište je podijeljeno na sljedeći način: općini Šid pripada 11.683,50 ha, a općini Sremska Mitrovica 3.228,68 ha. U samom lovištu postoje objekti za smještaj lovaca i pratnje, a također i objekti za dnevni boravak uz rijeku Studvu. Obzirom da je lovište ravničarsko, vrlo ga je bilo lako urediti jer su sve šumske površine podijeljene na pravilne dijelove. Također, takvom organizacijom šuma cijelo lovište je otvoreno i dostupno vozilima, što olakšava kontrolu i sprječava krivolov, svodeći ga na minimum. Danas imaju i malo problema jer

LOVIŠTE KUĆINE

Pored otvorenog dijela lovišta, postoje i dva zatvorena lovišta koja su, prije pojave svinjske kuge, bila naseljena divljim svinjama. Trenutno, u njima se nalazi samo jelenska i srneća divljač, kao i šakal. To je lovište Kućine, koje obuhvata površinu od 1.965,19 ha, sa nadmorskom visinom od 78 do 86 m. Od te površine, 1.923,00 ha je pod šumom, dok trstici, putevi i bare zauzimaju 39,63 ha, a manji dio, 2,56 ha, spada u kategoriju ostalog. Pošto lovište nema pristup pitkoj vodi, u njemu su izgrađeni bunari. Sedam bunara obezbjeđuje dovoljnu količinu vode za divljač. Upravljači lovišta očekuju da će uskoro obnoviti fond divljih svinja, koje su u prošlosti bile glavna divljač. Trenutno se u lovištu odstrijele 17 komada jelenske divljači, jedan srndać i 26 komada divljih svinja, što je znatno manje u poređenju sa stanjem prije četiri do pet godina.

jedne strane od sela Jamena, rijekom Savom do Sremske Rače, preko sela Bosut do Kuzmina, zatim preko Višn-

izlijevaju u proljeće i jesen. Sama struktura lovnih površina je sljedeća: najviše je šumskih površina pod

Lovno-tehnički objekti u lovištu

su zadnje dvije godine imali udare olujnih vjetrova u šumi, pa se šuma mora sanirati, zbog čega su neki sporedni pravci još zakrčeni i neprolazni za vozila. Pored toga, pos-

toje i dijelovi lovišta gdje se šuma obnavlja, te su oni ograđeni prvih desetak godina dok se hrast dobro ne obnovi i izraste iz zone koju divljač oštećuje. Obično te površine redo-

vito kontroliraju, te ako se u njima pojavi divljač, moraju je istjerati van. Kako je u pitanju ravničarsko lovište s dugom tradicijom, iznimno je bogato jelenskom divljači, dobre trofejne kvalitete. Prema planu gospodarenja, u lovištu odstrijele oko 80 komada jelenske divljači oba spola i različitog uzrasta, te preko deset komada hvataju žive za introdukciju u druga lovišta.

MANJE KVOTE ODSTRIJELA SRNEĆE I ZEČJE DIVLJAČI

Pored jelenske divljači, vrlo atraktivna lovna divljač su divlje svinje, te ih prema planu odstrijele u otvorenom lovištu oko 35, a nešto više u zatvorenim lovištima, oko 50. To je jako malo za ovo lovište, ali svoje je učinila afrička svinjska kuga. Do izbijanja kuge odstrjeljivali su oko 800 komada, najviše u ograđenim lovištima koja su sada prazna. Iako je lovište idealno za srneću divljač, odstrjela gotovo da i nema. U otvorenom lovištu odstrijele dva komada od oko 105 do 110 poena. Razlog malog broja srneće divljači su poplave od prije nekoliko godina, kada su srne stradale ili migrirale u okolna lovišta, na Fruškoj gori. Povratak nazad u lovište je sada vrlo spor. Tu je još lov na šakale, kojih je iz godine u godinu sve više. Iznenadjuće je da imaju jako malo zečeva,

Hranilište-jasle u lovištu

LOVIŠTE VRANJAK

Drugo zatvoreno lovište je Vranjak, a znatno je manje od Kučina. Unutar ograde nalazi se 516 ha pod šumom, 3,20 ha pod putevima i vodenim površinama, 22,00 ha oranica, dok oko 2,89 ha spada u kategoriju ostalog. Budući da je lovište izgubilo svoju matičnu populaciju divljih svinja, trenutno je prazno, a u njemu se odstrijele samo četiri srdaća i pet šakala. Upravljači očekuju da će uskoro biti u mogućnosti ponovno naseliti divlje svinje u ovo zatvoreno lovište.

te se odstrijeli samo šest komada. Kako je jelenska divljač trenutno glavna u lovištu, dok se ne obnovi

fond divljih svinja, jako mnogo se radi na zaštiti i čuvanju.

Iz tog razloga u lovištu postoje brojne hranilice, fiksne ili automatske, oko kojih se divljač okuplja. Hranilišta su prilagođena za kabastu i sočnu hranu, te se godišnje u lovište unese preko 300 tona raznih krmi-va. Također, u lovištu su i brojna solila, ali zadnjih godina dominiraju automatska, koja vise praktički u svakom šumskom odjelu jer su garanti dobre kvalitete trofeja. O samom lovištu brine upravitelj s šest lovočuvara, koji pored lovočvarske službe vode sve poslove u lovištu. Najviše rade na održavanju zahtijevanih lovno-tehničkih objekata, osiguravaju potrebnu hranu, a kada je sam lov u pitanju, oni preuzimaju brigu o lovcima.

ETIKA I MORAL KOD LOVACA

ETIKA LOVACA: PONAŠANJE, MORAL I ODGOVORNOST

- Filozofska disciplina koja se bavi istraživanjem moralnih vrijednosti
- Lovac mora imati odgovornost prema flori i fauni
- Lov nije ubijanje!

PIŠE: PROF.DR. OSMAN JAŠAREVIĆ

Etika je filozofska disciplina koja se bavi istraživanjem moralnih vrijednosti, karaktera i ponašanja čovjeka. Ona proučava normativne ciljeve i kriterije za moralno vrednovanje ljudskog ponašanja, temeljeći se na filozofiji morala i karaktera. Etika je usmjerena na istraživanje smisla i ciljeva moralnih normi, te razmatra kriterije koji se koriste za ocjenu ljudskih karakteristika i ponašanja. Kao normativna nauka, etika se bavi usmjerenjem prema određivanju etičkih smjernica, a njene norme imaju značajan utjecaj na društvene zajednice, uključujući lovačke organizacije.

ETIKA U LOVAČKOM DRUŠTVU

Lovačka etika obuhvata specifična pravila ponašanja koja su nastala kroz iskustvo lovaca, kroz njihov razvoj i edukaciju u lovačkim društvima. Lovačka etika temelji se na pravilima lijepog, kolegijalnog, humanog i sigurnosnog ponašanja

lovaca, uz poštovanje okoliša i divljači. Pravila ponašanja u lovu obuhvataju različite aspekte, uključujući teritorijalne granice lovačkog društva, lovnu aktivnost i odgovornost lovaca prema društvu i prirodi. Pored toga, lovac mora imati odgovornost prema staništu flore i faune, kao i prema opremi i oružju koje koristi u lovu. Lovačka etika također uključuje pravila koja se odnose na međusobne odnose među lovcima, osiguranje pravilnog postupanja prema divljači te pravilnu upotrebu lovačkog oružja. Kroz takve norme, lovci osiguravaju ravnotežu između prirode i lova, očuvanje divljači i odgovorno ponašanje u prirodi.

IZAZOVI I ODGOVORNOSTI LOVACA

U posljednje vrijeme, razvoj tehnologije i saobraćaja, kao i pritisci krivolova, stvorili su nove izazove za lovačka društva. Na primjer, u lovištima se često javljaju neplanirani poremećaji zbog bolesti životinja ili nesmotrenog ljudskog djelovanja. Lovci se suočavaju s potrebom da zbrinu ove poremećaje, bilo kroz liječenje ili ponovnu uspostavu ravnoteže u ekosustavu. Uz to, lovci se moraju nositi s negativnim utjecajem razvoja elektronike i saobraćaja na prirodu, čime divljač postaje izložena većem riziku. Lovačka etika poziva lovce na odgov-

orno ponašanje koje uključuje zaštitu okoliša i divljači. To uključuje aktivno angažovanje u zaštiti divljači i prirod-

LOV NIJE UBIJANJE!

Lovac mora loviti na način koji je pravilno, dostojanstveno, moralno i pošteno, u skladu s vremenom koje je utvrđeno lovačkim kalendarom. Lov je od davnina bio tretiran kao sport, a i danas se tako doživljava. On predstavlja vrstu zabave, razonode i uživanja, te psihičku i fizičku rekreaciju u prirodi, okruženu raznolikom florom i faunom. Lov ne smije biti motiviran isključivo interesom lovca, odnosno opsesijom ubijanja životinja radi mesa ili postizanja rekorda u ubijanju.

nih staništa, posebno u ekstremnim vremenskim uvjetima poput suša, poplava ili snježnih zima. Lovačka društva, uz pomoć lovočuvara i stručnjaka, nastoje održavati ravnotežu u ekosustavima i brinuti se o zdravlju divljači.

KARAKTER LOVCA

Karakter lovca smatra se ključnim aspektom njegove etike. To uključuje moralne, socijalne i intelektualne osobine koje određuju ponašanje lovca. Svaki lovac mora imati razvijen etički karakter kako bi osigurao odgovor-

no ponašanje u lovu i prema prirodi. Karakter lovca obuhvata različite crte ličnosti koje se očituju kroz ponašanje, a koje mogu biti pozitivne ili negativne.

Negativni karakteri, poput narcisoidnog ili paranoičnog, mogu narušiti etičke norme lovačkog društva i ugroziti ravnotežu u prirodi. Zbog toga se lovcima prilikom učlanjenja u lovačko društvo provode sigurnosne provjere, a specijalisti vode računa o njihovom psihološkom stanju. Ove provjere služe kako bi se osigurala odgovornost lovca prema pravilima i etici lova, te kako bi se spriječile negativne posljedice nesavjesnog ponašanja. Etička pravila lova temelje se na humanosti, odgovornosti prema okolišu i poštovanju prirodnih zakonitosti.

ZAKLJUČAK

Etika lovaca je važna jer osigurava odgovorno, moralno i humano ponašanje lovaca u skladu s prirodom i društvenim normama. Kroz pravilnu primjenu etičkih smjernica, lovci doprinose očuvanju ravnoteže u prirodi, zaštiti divljači i održavanju zdravih ekosistema.

U lovačkom društvu, etički karakter lovaca i njihova odgovornost prema okolišu ključni su za postizanje održivog lova i zaštitu prirodnih bogatstava.

NEZABORAVNO ISKUSTVO

LOV SA BARACIMA U ISTOČNOJ NJEMAČKOJ

- Lov u Njemačkoj krajem 2024. godine •
- Loviti sa baracima u Njemačkoj je nezaboravan doživljaj •

Zajednička fotografija ispred štreke-odstrijeljene divljači

PIŠE: NASIR SALČINOVIĆ

Krajem protekle godine imali smo čast učestvovati u lovu u Istočnoj Njemačkoj, gdje smo bili gosti naših dragih prijatelja i članova LD "Zmajevac" iz Zenice.

Naši domaćini, Denis Skopljak, rođen u Zenici, i Hasan Mujanović, porijeklom iz Snagova kod Srebrenice, za-

jedno sa njegovim sinom Saninom, učinili su sve kako bi nas srdačno dočekali i omogućili da naš lov postane nezaboravno iskustvo. Njihova ljubaznost, gostoprimitstvo i pažnja prema detaljima bili su na izuzetno visokom nivou, a vrijeme provedeno s njima ostat će nam u najljepšem sjećanju.

Skopljak Denis i Hasan Mujanović već više od 30 godina žive i uspješno vode svoje privatne firme u Njemačkoj, gdje su postali cijenjeni i uspješni preduzetnici. Uprkos poslovnim obavezama, obojica su strastveni lovci i njihova ljubav prema tom hobi dovela ih je do toga da posjeduju i upravljaju lovištima u Istočnoj Njemačkoj.

Na taj način, ne samo da uživaju u prirodi, već i aktivno doprinose očuvanju tradicije lova, koja im je ujedno i životna strast.

Jedno od najposebnijih iskustava bilo je sudjelovanje u lovu sa našim psima, bosanskim oštrodlakim gončima-baracima, koji su odgajani i obučavani od strane vlasnika Markusa Handschuha. Markus, osim što se bavi lovom, vodi svoje pse na izložbe i smotre, gdje s ponosom prikazuje njihov kvalitet. Ovi psi, poznati po svojoj izuzetnoj sposobnosti u lovu, predstavljaju pravi simbol kvaliteta bosanskohercegovačkog baraka. Njihova agilnost, preciznost i sposobnost da se povežu sa lovcem čine

ovu pasminu jedinstvenom i veoma cijenjenom među lovcima širom svijeta.

Biti u prilici loviti u Njemačkoj sa psima takve kvalitete, koji ujedno nose

Domaćinski lov u Njemačkoj

i simbol naše tradicije, bio je trenutak kojeg ćemo se zauvijek sjećati. Za nas, ovaj lov u Istočnoj Njemačkoj nije bio samo prilika da uživamo u prirodi, već i da se povežemo s ljudi-

ma koji dijele istu strast prema lovu, očuvanju tradicije i podsticanju razvoja ove važne aktivnosti. Povezanost sa prijateljima, prirodom i lovačkom tradicijom bila je zaista nezaboravna.

Broj: 34-02/25

Vareš, 04.02.2025.godine

Na šestoj sjednici Izvršnog odbora LD „Zvijezda“ Vareš održanoj 27.01.2025.godine usvojen je zaključak kojim LD „Zvijezda“ Vareš raspisuje

JAVNI POZIV

za dostavu ponuda za izradu Lovno-privredne osnove za lovište „Zvijezda“ Vareš za period 2026–2036.godina

Na osnovu relevantnih zakonskih propisa, ovim putem pozivamo sve zainteresovane pravne i fizičke osobe koje ispunjavaju uslove za izradu planskih dokumenata u oblasti lovstva da dostave ponude za izradu Lovno-privredne osnove za lovište „Zvijezda“ Vareš za period 2026–2036

1. Predmet javnog poziva

Predmet ovog poziva je izrada Lovno-privredne osnove koja će predstavljati strateški dokument za gazdovanje lovištem „Zvijezda“ Vareš u skladu sa važećim zakonima i propisima.

2. Uslovi za učešće

Pravo učešća imaju pravna i fizička lica koja posjeduju odgovarajuće licence za izradu planskih dokumenata u oblasti lovstva, te dokazano iskustvo u izradi lovno-privrednih osnova.

3. Način dostave ponuda

Ponude se dostavljaju u zatvorenoj koverti, lično ili putem pošte, na adresu:

Lovačko društvo „Zvijezda“, ul. Put Mira 44, 71.330. Vareš, sa naznakom:

“Prijava na Javni poziv za izradu Lovno-privredne osnove za lovište Zvijezda Vareš – NE OTVARATI”

4. Rok za dostavu ponuda

Rok za dostavljanje ponuda je 31.03.2025.godine.

5. Dodatne informacije

Svi zainteresovani mogu dobiti dodatne informacije putem telefona: 062/083-083 i 061/750-714 ili e-maila ldzvezda@gmail.com.

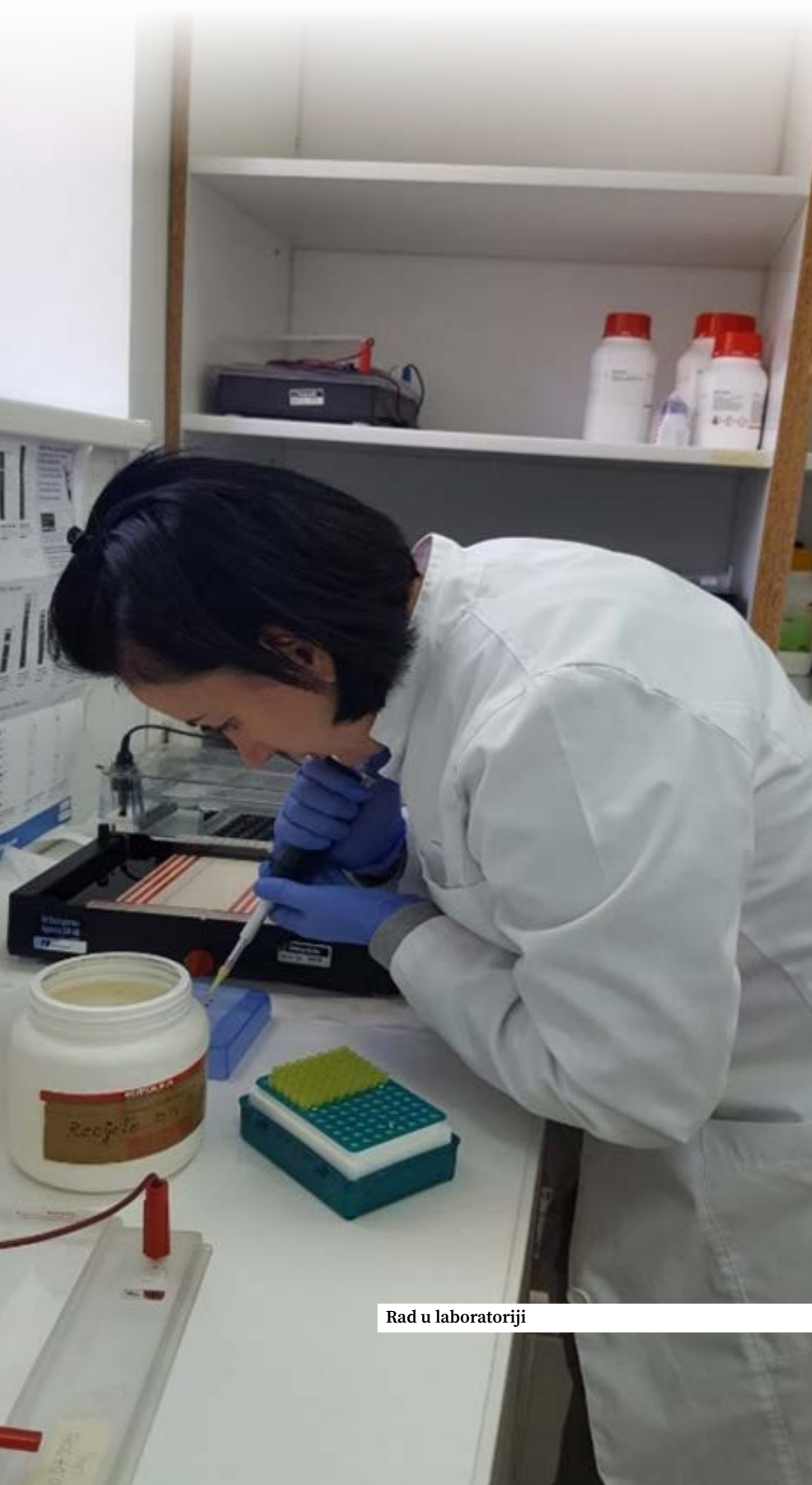
Admir Alihodžić, Predsjednik LD “Zvijezda” Vareš

INTERVJU

DOC. DR JELENA NIKITOVIĆ: ZAJEDNIČKIM SNAGAMA OČUVATI BARAKA!

- Doktorska disertacija na temu fenotipske i genotipske karakterizacije baraka •
- Istraživanje trajalo četiri godine • Na samo 15 pasmina izvršeno ovakvo istraživanje •

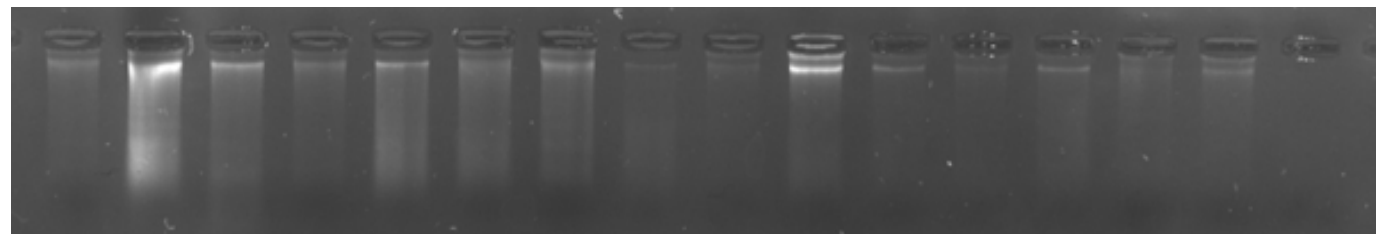
Rad u laboratoriji

RAZGOVARAO: N. NOGO, MA. ŠUM.

U Bosni i Hercegovini, lov ima dugu tradiciju. Duga tradicija sa sobom nosi i svojstveni kulturološki identitet i naslijeđe, o kojem se danas malo ko stara, naročito institucije zadužene za to, ali i djelimično sami lovci. Ono što krasi bh. lovnu baštinu jedne i činjenica da se od davnina na ovim prostorima lovilo sa plemićkim, keltskim, ilirskim itd. psom, pasminom bosanskog oštrodlakog goniča – baraka. Uvidom u historijske zapise, vidno cijenjena pasmina među lovcima, a naročito kod austro-ugarskih činovnika koji su lovili u to vrijeme po Bosni, danas je gotovo prepuštena sama sebi od strane države. Bez nauke, nema prosperiteta jednog društva u cjelini, a čitaocima najstarijeg lovačkog glasila u Bosni i Hercegovini donosimo razgovor sa docenticom Jelenom Nikitović, rođenom bišćankom sa banjalučkom adresom, zaposlenom na Institutu za genetičke resurse Univerziteta u Banja Luci. Docentica Nikitović je 2020. godine uspješno odbranila doktorsku disertaciju pod nazivom: "Fenotipska i genotipska karakterizacija bosanskog oštrodlakog goniča – baraka", čime je trajno ostala zapisana u historiji bh. kinologije i lovstva. O značaju jednog takvog obimnog rada, njegovim rezultatima, prepoznavanju od strane javnosti, smjernicama za očuvanje genofonda pasmine i daljnjim koracima sa aspekta naučnog pristupa pasmini, za Lovački list govori predstavnica akademske zajednice i renomirani naučnik iz ove oblasti.

Lovački list: Profesorice, da li se čitaocima Lovačkog lista možete predstaviti ukratko?

doc.dr.Nikitović: Prije svega da izrazim zahvalnost što ste prepoznali bitnost mog rada i truda kada je u pitanju opstanak pasmine barak i njene bitnosti

Vizualizacija izolovane genomske DNK iz folikula dlake baraka (Foto: Nikitović Jelena)

u kinologiji i lovstvu Bosne i Hercegovine. Doktor sam poljoprivrednih nauka, imam dva zvanja, docent sam na Poljoprivrednom fakultetu (drugi i treći ciklus studija) i naučni saradnik na Institutu za genetičke resurse Univerziteta u Banjoj Luci. Moja uža naučna oblast je očuvanje genetičkih resursa. Iza mene je oko 80-tak originalnih naučnih radova, tri knjige, i mnogo naučnih projekata gdje sam većinom bila koordinator. Ljubitelj sam životinja te sam se opredijelila da se bavim zaštitom životinjskih genetičkih resursa.

Lovački list: Kako se rodila ideja da naša autohtona lovna pasmina bude predmet istraživanja vaše doktorske disertacije?

doc.dr.Nikitović: Naša zemlja je veoma bogata prirodnim bogatstvima i florom i faunom, a na nama ostaje koliko ćemo znati cijeniti to što imamo i šta ćemo ostaviti u amanet narednim generacijama. Pasmina koju sam izabrala da bude predmet istraživanja prije svega to zaslužuje, prva morfometrijska istraživanja su urađena 1905. godine i bilo je krajnje vrijeme da se neko ozbiljno pozabavi ovom pasminom. Moja istraživanja u doktorskoj disertaciji predstavljaju prvu molekularno – genetičku studiju bosanskog oštrodlakog goniča baraka zasnovanu na analizi DNK markera. Činjenica je da je barak rasa koja se vijekovima koristila za lov u Bosni i Hercegovini, te sam mišljenja da pravac očuvanja i korištenja ove rase treba usmjeriti u tom smjeru. Popularizovati pse ove pasmine kao istrajne goniče za divljač među lovcima, te uvesti u selekcijskom odabiru jedinki za priplod obavezne uzgojne preglede, kao i obaveznu provjeru radnih sposobnosti jedinki za priplod.

Lovački list: Da li ste od prije imali

doticaja sa lovnim psima? Da li ste imali pomoć prilikom istraživanja?

doc.dr.Nikitović: Nisam imala doticaja sa lovačkim psima do momenta odluke o temi doktorske disertacije. Moja velika „ljubav“ su goveda, ali splotom okolnosti opredijelila sam se da radim na autohtonoj rasi baraku. Nije bilo lako na početku jer iako sam imala mnogo iskustva na terenu, ja kao žena u svijetu kinologije i lovstva uložila sam mnogo truda i rada da zaslužim povjerenje i poštovanje kolega, što mi je na moju veliku radost uspjelo. Rad na terenu je veoma zahtjevan i izazovan, upoznala sam mno-

go divnih ljudi. Moj rad i morfometrijska mjerenja na terenu su nadzirali kinolozi prof. dr Milivoje Urošević, dr Darko Drobnjak i mr Bogoljub Novaković. Od njih sam mnogo naučila i zahvalna sam im na nesebičnom dijeljenju znanja i iskustva sa mnom. **Lovački list: Koliko dugo je trajalo vaše istraživanje, uključujući terenski i laboratorijski rad? Da li ste imali odgovarajuću podršku, kako u finansijskom tako i drugom smislu?**

doc.dr.Nikitović: Oko četiri godine aktivno sam se bavila tematikom Baraka počev od istraživanja literature, formiranja teme, rada na

Mjerenje na terenu (Foto: Nikitović Jelena)

terenu, laboratorijskog rada, pisanja doktorske disertacije. S tim da je mnogo vremena otišlo na zakonske procedure koje se moraju ispoštovati kada se radi doktorska disertacija. Što se tiče podrške u finansijskom smislu, na osnovu mojih referenci (bodova) Ministarstvo nauke Republike Srpske je pomoglo u odbrani doktorske disertacije, ali taj iznos je manji od 8% ukupnih troškova koje sam imala. Ostalo naravno kandidat mora sam...i nije bilo lako, sve analize, hemikalije, putne troškove... nije mi žao, sve bih isto ponovila

bez obzira što niko nije prepoznao bitnost rada i pomogao, pa baš ni u kom pogledu. To ostavljam državi na razmišljanje, ja sam svoj zadatak obavila i nastavljam raditi. Zahvalnost dugujem i kolegama sa Instituta za genetičke resurse koji su uvijek bili i sada su tu kada je u pitanju podrška u radu i napredovanju.

Lovački list: Sa koliko lokacija širom Bosne i Hercegovine ste prikupljali uzorke/podatke? Kako su vlasnici pasa reagovali na sprovođenje istraživanja?

doc.dr.Nikitović: Trudila sam se da

obidem što više lokacija širom Bosne i Hercegovine, ukupno 39 lokacija od Bihaća do Trebinja. Na početku nisam naišla na podršku, međutim kako ja nikada ne odustajem i sve što počnem završim, tako je bilo i sa terenom i istraživanjem. Što sam više radila, bilo mi je lakše, bilo je i vlasnika koji su se meni javljali i svi bez izuzetka su bili oduševljeni što se radi ispitivanje na našoj autohtonoj rasi. Ljubitelji baraka su posebni ljudi, mnogo vezani za svoje pse i nikada nisam vidjela da neko sa toliko ljubavi, ponosa ali i prkosa govori o svom psu i pasmini kojoj pripada. Većinom su to lovci i kinolozi koji vrlo dobro znaju vrijednost pasmine i njenu bitnost u istoriji naše zemlje.

Lovački list: Svaki obiman rad sa sobom nosi niz izazova, da li nam možete izdvojiti neke s kojima ste se susreli, i uspješno nosili za vrijeme istraživanja?

doc.dr.Nikitović: Bilo je mnogo izazova, koji su u tim momentima bili vrlo stresni, ali sada kada pogledam sav taj rad i trud, vrijedilo je. Meni je bilo veoma stresno uzimanje morfometrijskih mjera od jedinki koje su bile temperamentne (većina ih je takvih), barak je poznat kao lovački pas koji kida, tako da kada mu radite oko glave (uzimate mjere) nije baš prijatno, vjerujte nimalo. Rad u laboratoriji je posebno zahtjevan, jer sam izolovala genomsku DNK iz folikula dlake, što je vrlo osjetljiva metoda. U nekim uzorcima sam imala samo dva folikula iz kojih se mogla uraditi izolacija. Posebno stresno je čekati vizualizaciju izolata, jer ako ne bi uspjelo, to znači da moram na teren opet po uzorke od iste jedinke, nabavka dodatnih vrlo rijetkih i skupih hemikalija, zahtjevne procedure...

Podršku u laboratorijskom radu i savladavanju molekularne genetike imala sam od prof. dr Belme Kalamujić Stroil kojoj sam mnogo zahvalna.

Lovački list: Dobijeni rezultati dragocjeni su sa aspekta kako genetske, tako i morfometrijske analize pasmine, ukratko, kakava je pasmina naš barak sa aspekta vašeg naučnog istraživanja?

doc.dr.Nikitović: Naš barak je

izuzetna pasmina u svakom pogledu, ali ako ne nastavimo raditi kontinuirano, nismo baš na dobrom putu kada je u pitanju njen opstanak na teritoriji Bosne i Hercegovine. Da bi autohtona pasmina dobila mjesto koje zaslužuje, neophodno je pristupiti inventarizaciji, te razviti programe zaštite u kojima bi od samog početka bile uključene sve mjerodavne stručne i naučne institucije. Iako se bosanski oštrodlaki gonič barak još uvijek ne smatra veoma ugroženom pasminom, a na tome se možemo zahvaliti entuzijastima, lovcima i ljubiteljima ove pasmine, svjedoci smo smanjenja broja stanovnika, pogotovo u predjelima gdje je barak najviše zastupljen, a to nam nameće potrebu što skorijeg osnivanja programa in situ očuvanja, kako bi ova pasmina bila zaštićena i sačuvana za buduće generacije.

Lovački list: Koliko pasmina u svijetu ima sprovedena genetička istraživanja? Da li je barak blizak nekoj od drugih pasmina?

doc.dr.Nikitović: Ispitivanje filogenetskih odnosa bosanskog oštrodlakog goniča baraka obavljeno je sa 15 drugih rasa kod kojih su urađena istraživanja na istim mikrosatelitskim lokusima. Zadovoljavajući nivo genetičke heterogenosti, ne previše izraženo genetičko srodstvo i genetička specifičnost u odnosu na druge rase daju za pravo da se napravi

jasna strategija očuvanja ove vrijedne bosanskohercegovačke autohtone pasmine. Autohtone pasmine barak i tornjak nemaju međusobno izraženu genetičku diferencijaciju s obzirom na posmatrane mikrosatelitne lokuse. Međutim, alelna struktura i njihove frekvencije unutar te dvije rase ukazuju na jasnu genetičku poziciju različitosti.

Lovački list: Smatrate li da je barak, kao jedina autohtona lovna pasmina, dovoljno prepoznat kao genetički resurs od strane države?

doc.dr.Nikitović: Smatram da nije dovoljno prepoznat od strane države i da se treba posvetiti posebna pažnja ako želimo da ta pasmina ostane i opstane u našoj zemlji. Zajedničkim snagama mi naučni radnici, kinolozi, lovci možemo, a i moramo u što skorije vrijeme napraviti plan očuvanja baraka. Konstantno raditi na promociji i podizanju javne svijesti o bitnosti očuvanja baraka kao autohtone pasmine. Za sve to je neophodna pomoć države, pa evo i ovom prilikom apelujem na ozbiljnost situacije kada je opstanak pasmine barak u pitanju.

Lovački list: Publikovanjem knjige i nizom objavljenih naučnih radova u referentnim časopisima, svojstveni ste promotor pasmine. Predlažete li neke od mogućih smjernica za poboljšanje trenutnog stanja kod baraka?

doc.dr.Nikitović: Kinološki savezi se moraju ujediniti kada je u pitanju

opstanak pasmine. Lovci kao ljubitelji ove naše pasmine bi trebali pokrenuti inicijativu za program očuvanja. Sve to je nekako začarani krug iz kojeg se još nije izašlo, a vremena imamo sve manje, mi ga imamo na pretek, ali barak i opstanak pasmine nemaju. Prvi korak je inventarizacija i od toga se mora krenuti, bazu podataka o pasmini treba uredno voditi i omogućiti da bude dostupna, naučni radnici uz pomoć podsticaja Bosne i Hercegovine dati svoj doprinos. I kada bi svi od nas uradili ono što je do nas, barak bi bio jedan od zaštitnih simbola Bosne i Hercegovine poznat i priznat u cijelom svijetu.

Lovački list: Za kraj razgovora, kao naučnik i akademski radnik, koja je vaša poruka čitaocima Lovačkog lista?

doc.dr.Nikitović: Autohtone pasmine su naslijeđe čija je vrijednost vidljiva na ekonomskom, socijalnom, prirodnom i kulturološkom nivou, i veoma bitna za svaku zemlju. Moramo prihvatiti činjenicu da sve što se zasniva na nauci opstaje. Nije lako nikada bilo, nije ni sada iako smo u digitalnom svijetu, sve nam je dostupno, ali to sve u stvari šta je? Sve više težimo prirodi i vraćamo se njoj. Nadam se da ćemo uspjeti i da će barak dobiti mjesto koje zaslužuje i u oblasti lovstva i kinologije i kada su Zakonski akti u pitanju, a nauka ga nije i neće zaboraviti... Radiću i dalje...

Mikroskopski prikaz uzorka dlake baraka sa folikulom (Foto: Nikitović Jelena)

BUDI ČLAN!
UZMI SVOJU MARKICU!

...jer volimo da lovimo...

ČLANSKE MARKICE ZA 2025. GODINU MOŽETE PREUZETI
U SVOJIM LOVAČKIM ORGANIZACIJAMA

SOLARNI PANELI U LOVIŠTU

LOVCI I MJEŠTANI SE BUNE PROTIV
SOLARNIH ELEKTRANA

- Lovci, planinari, mještani protiv izgradnje velikog broja solarnih elektrana •
- Lovci slali niz žalbi •

PIŠE: SANIN ZUKANOVIĆ

Na području planine Prenj obitavaju razne vrste divljih životinja, a lovci brinu o obnovi i zaštiti fonda. Međutim, ne

mogu se, kažu, pomiriti s na-

kanom da

se usred

lovnog

područ-

ja po-

digne

velika

solar-

n a

elek-

tra-

na, koja bi zna-

jno umanjila prostor za životinje.

Problem je i u tome što koncesiju/

zakup na ovo zemljište ima JLO "Lo-

vac" Mostar, a na isto to zemljište se

naknadno daje koncesija za izgrad-

nju elektrane sa solarnim panelima.

Amer Gološ, član UO JLO "Lovac"

Žalbe i primjedbe mostarskih lovaca

Mostar, u svojoj izjavi kaže da, iako je raspolaganje državnim zemljištem u Bosni i Hercegovini zabranjeno odlukom visokog predstavnika dok se o tome ne dogovori sama vlast, ta se odluka često krši.

NIZ SOLARNIH ELEKTRANA

Oko Mostara se, na primjer, planira podizanje niza solarnih elektrana, koje znatnim dijelom obuhvataju

upravo državno zemljište. Zbog negativnog utjecaja bune se mještani i ljubitelji prirode, lovci i planinari, obeshrabrani činjenicom da ni zabrana vrhovnog autoriteta u zemlji nije stala na put spornim ulaganjima. Samo na lokalitetu Jasenjani oko 30 hektara je direktno pogođeno, a uz to postoji i zaštitni pojas u kojem se ne može loviti – još najmanje 300 metara

LOVAČKA SEKCIJA DREŽNICA IZDALA SAOPŠTENJE

Izgradnja solarnih elektrana na platou Glogovo bi zasigurno negativno utjecala na cijeli ekosistem baš kao što je to slučaj sa 30 fotonaponskih elektrana koje su planirane na lokalitetu Jasenjani na kojem naše Lovačko društvo gazduje koncesijom i nastoji zaštititi pomenuto područje od krivolova i uništavanja prirodnih staništa mnogih divljih životinja koje obitavaju na ovom prostoru.

Od svih vrsta sisara u lovištu Jasenjani su prisutni vuk, lisica, kuna i divlja mačka, te znatan broj pernatih predatora kao suri orao, jastreb kokošar i sova velika ušara. Što se tiče krupne divljači u lovištu obitavaju vrste: mrki medvjed, srna, divlja svinja i divokoza. Od vrsta sitne divljači, u lovištu su zastupljene: zec, puh, lještarka, jarebica kamenjarka, jarebica poljska, šumska šljuka, golub grivnjaš, kuna zlatica, kuna bjelica, vjeverica, gavran, vrana siva, svraka, čavka, i kreja, škanjac mišar, sivi soko, kobac, te sove.

Ovdje su navedene samo vrste velikih i malih sisara kao i ptica koje obitavaju na području gdje je planirana izgradnja solarne elektrane.

Znamo da veliki broj solarnih elektrana na malom području može da, u kombinaciji s drugim faktorima, poveća rasparčanost staništa i zaustavi migracije životinjskih vrsta. U ovom slučaju potencijalna izgradnja 30 fotonaponskih elektrana na datom lokalitetu bi ostavila dugotrajne posljedice na floru i faunu.

Ovo područje predstavlja i prirodni rezervat za endemičnu drvenastu vrstu, Muniku (*Pinus heldreichii* H. Christ), koja je pod sve većim antropogenim pritiskom a važan je dio cijelog ekosistema te na osnovu dosadašnjih podataka i rezultata istraživanja, opravdano se ovo područje naziva i „Prenjski endemni centar“, te ujedno i ispunjava kriterije UNESCO-a za upis na listu zaštićene svjetske prirodne baštine. Shodno svemu gore navedenom izgradnja solarnih elektrana je planirana upravo na jednom dijelu Prenja, a u toku je prijedlog da se područje planine Prenj koja je prepoznata kao kolijevka stenoendemičnih i reliktnih biljnih i životinjskih vrsta proglasi Nacionalnim parkom. Bitno je naglasiti da na području Glogovo egzistiraju i brdski konji koji su postali važan dio ekosistema i divljine ovog područja na planini Prenj.

Obzirom da JLO Lovac Mostar kao što smo ranije rekli ima važeću koncesiju za gazdovanje lovištem Prenj-Velež čiji je dio i područje Jasenjani, te da uredno izmiruje svoje obaveze i obzirom da će izgradnja solarnih elektrana na tom području znatno utjecati na biodiverzitet, ograničiti staništa divljih životinja i smanjiti revire u kojima je moguć lov i rad na zaštiti divljači, mi kao Lovačka sekcija Drežnica koja broji 150 članova i djeluje u okviru JLO Lovac Mostar izražavamo duboko nezadovoljstvo zbog izgradnje planiranih elektrana te pozivamo sve nadležne institucije da se uključe i spriječe uništavanje prirode i stanu u zaštitu divljih životinja i planine Prenj, navodi se u saopštenju LS Drežnica, a koje potpisuje Bešir Bečić predsjednik sekcije „Drežnica“ - JLO Lovac Mostar.

oko objekata. To je ogromna površina, ali još veća šteta je narušavanje prirodne okoline, uništavanje i devastacija terena, gdje zemljište, nakon ovih građevinskih zahvata, postaje podložno poplavama. Slične situacije smo već vidjeli u Jablanici, što je

dovelo do smrti 27 ljudi.

LOVCI SE ŽALE

Lovci su slali niz žalbi, ali bez učinka. Pojašnjavaju kako se, već na prvi pogled na kartu lovišta, jasno uočava problem – prekida se prirodni put prelaska divljači. Sekretar JLO

"Lovac"

Mostar,

Sanin

Zu-

kanović,

dodaje da

se ovim

projek-

tom lovište

prekida na dva dijela.

Lovci JLO "Lovac" Mostar rade na

izgradnji pojilišta za divljač u ovom

rejonu, a namjeravali su pokrenuti

i uzgoj izumrlih vrsta na ovom po-

dručju. Podnijeli su zahtjev Gradu

Mostaru za izgradnju ograđenog

uzgajališta za muflone, koji su nestali

s ovog područja. Planirali su nabavi-

ti muflone i osigurati im pogodan

prostor, a također su imali namjeru

dovesti i jelena lopatara. Međutim,

Grad Mostar je njihov zahtjev odbio

uz obrazloženje da se radi o držav-

nom zemljištu kojim Grad ne može

raspolagati. Ironično, ista zabrana

Slaven Bevanda

Sanin Zukanović, sekretar JLO "Lovac" Mostar

ne važi za solarne elektrane, iako je problem zemljišta identičan – i u slučaju Prenja, odnosno Jasenjane, radi se o državnom zemljištu.

PROBLEM U PROTORNOM PLANU Slaven Bevanda, gradski vijećnik HRS-a, za medije pojašnjava kako je problem u prostornom planu donesenom prije 13 godina, koji omogućava izgradnju solarnih elektrana. Dodaje da koncesiju izdaje nadležno tijelo Kantona, dok Grad Mostar samo može dati mišljenje nadležnom Mini-

starstvu privrede HN kantona o tome da li je zahtjev za koncesiju u skladu s prostornim planom. A sve solarne elektrane jesu u skladu s prostornim planom, naglašava Bevanda. Jedino rješenje vidi u njegovoj izmjeni, što je i tražio, ali prijedlog nije prošao na sjednici Gradskog vijeća Mostara. Postojeći prostorni plan omogućava izdavanje niza koncesija za solarne elektrane i kamenolome. Kako se u dobrom dijelu radi o državnom zemljištu sa zabranom raspolagan-

ja, počele su pristizati i tužbe – ne na adresu Grada Mostara, već Vlade HN kantona, koja izdaje dozvole. Državno pravobranilaštvo je tako na Općinskom sudu u Mostaru pokrenulo postupak za utvrđivanje ništavnosti ugovora za podizanje solarnih elektrana Miljkovići i Međine, gdje su radovi već uveliko odmakli. Na upit za komentar u vezi s tužbom zbog uzurpacije državne zemlje, iz nadležnog Ministarstva su kratko odgovorili da su upoznati s tužbom Pravobranilaštva HN kantona i dodali da se postupci dodjele koncesija i zaključivanja ugovora o koncesijama provode na osnovu Zakona o koncesijama i podzakonskih akata. S obzirom na to da se radi o milionskim investicijama, upitno je hoće li upravo Ministarstvo privrede snositi štetu, kao davatelj koncesija, ako one budu osporene. Iz Ministarstva, kao ni iz Vlade, na to nisu odgovorili. Oko Mostara se planira podizanje solarnih elektrana na čak 25 lokacija, protiv čega se bune i mještani obuhvaćenih naselja. Izgleda da će lovci ostati posljednji bedem borbe protiv izgradnje solarnih elektrana.

Hoće li solarne elektrane otjerati divlju prirodu sa Jasenjane???

PLAN KINOLOŠKIH MANIFESTACIJA LKSUFBIH/SLOUBIH ZA 2025. GODINU

Datum	Manifestacija	Organizator	Mjesto održavanja
05.04.2025.	Smotra	LD "Jelen" Cazin	Slatina-Cazin
05.04.2025.	CACT DS	LO "Kruščica" Vitez	Hercezi - Novi Travnik
06.04.2025.	IUO DS	LD "Jelen" Cazin	D.Koprivna-Cazin
13.04.2025.	CACT DS	LD "Biserna" Goražde	Berić-Goražde
13.04.2025.	Smotra	LD "Bjelašnica" Hadžići	Milavke Hadžići
19.04.2025.	Smotra	LD "Srndač" Novi Travnik	Novi Travnik
19.04.2025.	IUO DS	LD "Srndač" Novi Travnik	Novi Travnik
27.04.2025.	Specijalka baraka	LO "Kruščica" Vitez	Vitez
27.04.2025.	Smotra	LD "Sarajevo"	Sarajevo
27.04.2025.	IUO DS	LD "Sarajevo"	Sarajevo
03.05.2025.	Smotra	LD "Breza" Breza	Breza
03.05.2025.	Smotra	LO "Bihać" Bihać	Borići-Bihać
04.05.2025.	Smotra	LD "Kačunski zec" Busovača	Kačuni Busovača
10.05.2025.	Smotra	LD "Soko" Maglaj	Maglaj
10.05.2025.	Smotra	LD "Drvar" Drvar	Drvar
10.05.2025.	Smotra	LD "Srndač VK" V.Kladuša	Polje- V.Kladuša
11.05.2025.	IUO DS	LD "Drvar" Drvar	Drvar
11.05.2025.	Smotra	LO "Orlovik" Žepče	Žepče
11.05.2025.	Smotra	LD "Lovac" Mostar	Mostar
11.05.2025.	Smotra	LD "Semešnica" Donji Vakuf	Donji Vakuf
17.05.2025.	Smotra	LD "Srndač" Jajce	Jajce
17.05.2025.	Smotra	LD "Zmajevac"	Zenica
18.05.2025.	Smotra	LO "Klek" Zavidovići	Ridžali
18.05.2025.	IUO DS	LO "Orlovik" Žepče	Tešanj
18.05.2025.	Smotra	LD "Lane" Vogošća	Vogošća
18.05.2025.	Smotra	LD "Tetrijeb Gunjani" Kreševo	Kreševo
18.05.2025.	IUO DS	LD "Zmajevac"	Zenica
24.05.2025.	Smotra	LD "Srndač" Kakanj	Bare Kakanj
25.05.2025.	IUO DS	LD "Srndač" Kakanj	Bare Kakanj
25.05.2025.	IUO DS	LO "Klek" Zavidovići	Tešanj
28.06.2025.	IUO DS	LO "Bihać" Bihać	Grabež-Bihać
JULI	CAC Specijalka lovnih pasa	LO "Bihać"	Bihać
August	CAC Specijalka lovnih pasa	SLOUBIH/LKSUFBIH	Igman Veliko Polje
31.08.2025.	Smotra	LD "Srednje" Ilijaš	Srednje
31.08.2025.	IUO DS	LD "Srednje" Ilijaš	Kakanj
31.08.2025.	Smotra	LD "Lane" Gornji Rahić	G.Rahić
06.09.2025.	Smotra	LD "Tetrijeb" Olovo	Olovo
06.09.2025.	IUO DS	LD "Tetrijeb" Olovo	Olovo
07.09.2025.	Smotra	LD "Zec" Ilijaš	Bioča-Ilijaš
07.09.2025.	IUO DS	LD "Tetrijeb Gunjani" Kreševo	Kiseljak
07.09.2024.	Smotra	LD "Lovac" Bužim	Bužim
07.09.2024.	IUO DS	LD "Lovac" Bužim	Bužim
13.09.2025.	Smotra	LD "Srna Grmeč" Ključ	Ključ
13.09.2025.	Smotra	LS "Sana" Sanski Most	Sanski Most
14.09.2025.	IUO DS	LD "Srna Grmeč" Ključ	Ključ
14.09.2025.	IUO DS	LS "Sana" Sanski Most	Sanski Most
14.09.2024.	IUO KT	LD "Lovac" Bužim	Bužim
14.09.2025.	IUO DS	LD "Zec" Ilijaš	Bioča-Ilijaš
14.09.2025.	Smotra	LD "Biserna" Goražde	Berić-Goražde
14.09.2025.	Smotra	LD "Zahor" Bilalovac Kiseljak	Kiseljak
14.09.2025.	IUO DS	LD "Zahor" Bilalovac Kiseljak	Kiseljak
20.09.2025.	Smotra	LD "Zvijezda" Vareš	Vareš
20.09.2025.	Smotra	LD "Grmeč" Bosanska Krupa	Bosanska Krupa
20.09.2025.	IUO DS	LD "Srndač VK" V.Kladuša	Bosanska Bojna
20.09.2025.	Smotra	LD "Kiseljak" Tešanj	Tešanj
21.09.2025.	IUO DS	LD "Kiseljak" Tešanj	Tešanj
21.09.2025.	IUO DS	LD "Zvijezda" Vareš	Vareš
21.09.2025.	Smotra	LD "Koprivnica" Bugojno	Bugojno
21.09.2025.	IUO DS	LD "Koprivnica" Bugojno	Bugojno
21.09.2025.	Smotra	LD "Divokoza" Fojnica	Fojnica
21.09.2025.	IUO DS	LD "Divokoza" Fojnica	Fojnica
21.09.2026.	Smotra	LD "Igman" Ilidža	Trnovo
21.09.2027.	IUO DS	LD "Igman" Ilidža	Trnovo
27.09.2025.	Smotra	LO "Kruščica" Vitez	Vitez
28.09.2025.	IUO DS	LO "Kruščica" Vitez	Vitez
28.09.2025.	IUO DS	LD "Lane" Vogošća	Vogošća
28.09.2025.	CACT Tešanj	LKSUFBIH LD "Kiseljak" Tešanj	Tešanj
28.09.2025.	Smotra	LD "Trnovo" Trnovo	Trnovo
28.09.2025.	IUO DS	LD "Trnovo" Trnovo	Trnovo
28.09.2025.	IUO KT	LD "Trnovo" Trnovo	Trnovo

SVI KANDIDATI POKAZALI IZUZETNO ZNANJE

Zajednička fotografija pripravnika

Lovačko društvo „Gorača“ Ščiće, 6. januara 2025. godine, organizovalo je polaganje lovačkih ispita za lovce pripravnike, koji su u prethodnom periodu uspješno završili svoj pripravniki staž. Ispiti su održani u prostorijama Osnovne škole „Ščiće“ u Šćipama. Komisiju su činili predstavnici Federalnog ministarstva poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva,

Kantonalnog ministarstva poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva, te Saveza lovačkih organizacija u Bosni i Hercegovini. Polaganju ispita prisustvovao je i sekretar Saveza lovačkih organizacija u Bosni i Hercegovini, diplomirani inženjer šumarstva Alen Gurda, koji se na početku obratio kandidatima, detaljno im pojasnivši tehnički dio ispita.

Na samom polaganju lovačkog ispita učestvovala su 22 kandidata, a svi su uspješno položili ispit, čime su stekli pravo da postanu punopravni članovi lovačkog društva. Nakon ispita, pripravnici se obratio predsjednik komisije, diplomirani inženjer šumarstva Kemo Kadrić, koji im je čestitao na uspjehu i poželio mnogo sreće u daljem lovačkom životu. Komisiji i svim prisutnim, a posebno pripravnici, zahvalio se predsjednik Lovačkog društva „Gorača“ Ščiće, Sejid Čolak. On je istakao važnost častnosti i odgovornosti u lovačkom pozivu, te pozvao sve buduće lovce da u lovačke redove uđu sa poštovanjem prema prirodi i lovačkoj tradiciji. Posebno je pohvalio dvije lovkinje koje su sa velikim uspjehom položile lovački ispit, ističući ponos što žene postaju aktivne učesnice ove važne i odgovorne djelatnosti. Ovaj događaj još jednom potvrđuje predanost lovačkog društva „Gorača“ Ščiće u obrazovanju i usavršavanju novih lovaca, s ciljem očuvanja i unapređenja lovačkih tradicija i održivog upravljanja prirodnim resursima.

M.Čolak

Predsjednik i sekretar LD "Gorača"

U LOVU UČESTVOVALO 200 LOVACA

Obraćanje prije lova

Još jedna uspješna lovna sezona za lovce iz Olova je uspješno završena. Kao i prethodnih godina, lovci iz Olova su za kraj sezone organizovali zajednički lov za sve članove lovačkog društva.

Ove godine domaćini zajedničkog lova bili su lovci Lovačkog društva „Dugandžići“, koji su okupili više od 200 lovaca iz cijelog društva. Veliku čast nam je učinio dolazak predsjednika Saveza lovačkih organizacija

u BiH, Muhameda Hodžića, koji se obratio prisutnima, poželio im sreću i čestitao na uspješnoj lovnj sezoni. Nakon toga, prisutnima se obratio predsjednik Lovačkog društva „Tetrijev“ Olovo, Izet Smajić. Ovaj skup su podržali i glavni lovovođa društva, Muamer Milunić, te predsjednik stručne službe, Čazim Hadžiefendić. Kao domaćini, obratili su se i predsjednik te lovovođa Lovačkog društva „Dugandžići“, Elvedin Išerić i Amel Hota, koji su izložili detaljan plan lova i raspored lovaca. Nakon višesatnog lova, u kojem su odstrijeljena tri izuzetna primjerka divljeg vepa i tri lisice, lovci su se vratili na zbornu mjesto. Uz muziku, hranu i piće, nastavili su druženje i uživanje u još jednom uspješno obavljenom lovu. Do ljeta, kada počinje lov na šumskog princa, lovci iz Olova svim kolegama žele dobar pogled i uspješan lov.

F.Smajić

UČEŠĆE U AKCIJI NA STRELIŠTU

LOVCI UREDILI STRELIŠTE

Aktivnosti na strelištu

Lovci Lovačkog društva „Zec” Ilijaš uspješno su završili radove na uređenju i ograđivanju strelišta na Karauli, čime je ovo područje postalo još sigurnije i funkcionalnije za sve članove društva. Zahvaljujući zajedničkom angažmanu i predanom trudu naših lovaca, strelište sada ispunjava sve potrebne uvjete za održavanje takmičenja i treninga u gađanju. Radovi su obuhvatili čišćenje i ravnanje terena, postavljanje

je zaštitne ograde, kao i uređenje pristupnih puteva. Ova poboljšanja značajno su povećala sigurnost svih učesnika, a strelište sada pruža znatno bolje uvjete za treninge i takmičenja u disciplinama gađanja glinenih golubova i šicara. Projekat je realizovan s ciljem unapređenja uslova za obuku i takmičenja, ali i očuvanja sigurnosti svih učesnika. Posebnu zahvalnost dugujemo članovima

društva koji su svojim radom, donacijama i podrškom omogućili da ovaj projekat uspješno bude završen. - Pozivamo sve članove Lovačkog društva „Zec” Ilijaš da koriste strelište odgovorno, u skladu s pravilima društva, te da nastavimo zajednički raditi na unapređenju naše infrastrukture i očuvanju lovačke tradicije poručuju iz LD „Zec” Ilijaš.

Nedim Bešlija

USPJEŠAN KRAJ SEZONE

UČESTVOVALI U AKCIJAMA NA
PREDATORE I ŠAKALIJADI

Iz lova u Kreševu

Nakon završetka sezone lova na divlju svinju, veprove i nazime, članovi Lovačkog društva „Zec” Ilijaš nastavili su sa aktivnostima u lovu, učestvujući na Šakaljadi u Čeliću, kao i na lovu na štetočine u Kreševu. Na Šakaljadi u Čeliću naši lovci su se istakli izuzetnom posvećenošću i uspjehom, doprinosivši smanjenju broja predatora koji ugrožavaju divljač i ekosistem. Ovaj događaj okupio je veliki broj lovaca iz raznih krajeva, a kroz zajednički rad i

saradnju ostvareni su značajni rezultati. Također, na lovu na štetočine u Kreševu, članovi našeg društva su pokazali zavidan nivo spremnosti i preciznosti, čime su doprinijeli zaštiti lovišta i ravnoteži divljači. Posebno želimo istaći odličan uspjeh članova LD „Zec” Ilijaš u samom odstrelu, čime su još jednom potvrdili svoju preciznost i iskustvo u lovu. Njihov trud i zalaganje donijeli su konkretne rezultate, a uspjeh na terenu pokazuje ozbiljnost i predanost naših lovaca očuvanju ekosistema i lovne discipline. Nakon lova, domaćini su organizirali zajednički ručak, na kojem su lovci imali priliku da se druže, podijele iskustva i proslave uspješne lovne dane. Ovakvi skupovi nisu samo prilika za lov, već i za jačanje prijateljstva i saradnje među lovačkim društvima. Iskazujemo zahvalnost domaćinima na gostoprimstvu,

odličnoj organizaciji i toploj dobrodošlici, kao i svim učesnicima na korektnom i uspješnom lovu. Također, s ponosom ističemo da je sezona lova na divlju svinju u LD „Zec” Ilijaš uspješno završena bez ikakvih incidenata. Plan odstrela je u potpunosti ispunjen, a lovna sezona protekla je u skladu sa svim propisima i pravilima lova. Ovim putem zahvaljujemo se svim članovima na njihovoj disciplini, odgovornosti i posvećenosti, čime su još jednom potvrdili da LD „Zec” Ilijaš njeguje prave lovačke vrijednosti i tradiciju. Lov nije samo obična aktivnost, već tradicija koja okuplja ljude sa istom strašću i poštovanjem prema prirodi. Radujemo se budućim susretima i zajedničkim lovnim poduhvatima, s nadom da ćemo nastaviti ovu uspješnu saradnju i narednih sezona!

Nedim Bešlija

Sa šakalijade

JLO „KONJIC KOZNIK” KONJIC

PROBLEMI SA PSIMA LUTALICAMA

PSI LUTALICE NAPALI LOVCA I MLADOG PSA

U posljednje vrijeme, lovište Konjic i okolna naselja suočavaju se s ozbiljnim problemima zbog povećanog broja pasa lutilica. Ovi psi ne samo da uzrokuju štetu proganjanjem i uništavanjem divljači, već su zabilježeni i slučajevi napada na ljude. Nedavno je član našeg društva doživio napad čopora od oko osam pasa lutilica dok je, bez oružja, obučavao mladog psa u lovištu nedaleko od svoje kuće. Prilikom napada zadobio je teže povrede ruke u predjelu zgloba, zbog kojih je bio liječen u bolnicama u Konjicu i Mostaru. S obzirom na to da lovačka organizacija nije u mogućnosti aktivno se uključiti u rješavanje ovog problema jer lovište nije dodijeljeno na upravljanje u narednom periodu, očekuju se još veći problemi, posebno u periodu kada mnoge životinje donose mlade koji su često plijen čopora pasa lutilica. Ovakvi incidenti nisu jedinstveni za područje Konjica. Građani drugih

gradova također izražavaju zabrinutost zbog povećanog broja pasa lutilica i učestalih napada. U Ilijašu, na primjer, građani su zabrinuti zbog sve većeg broja pasa lutilica koji

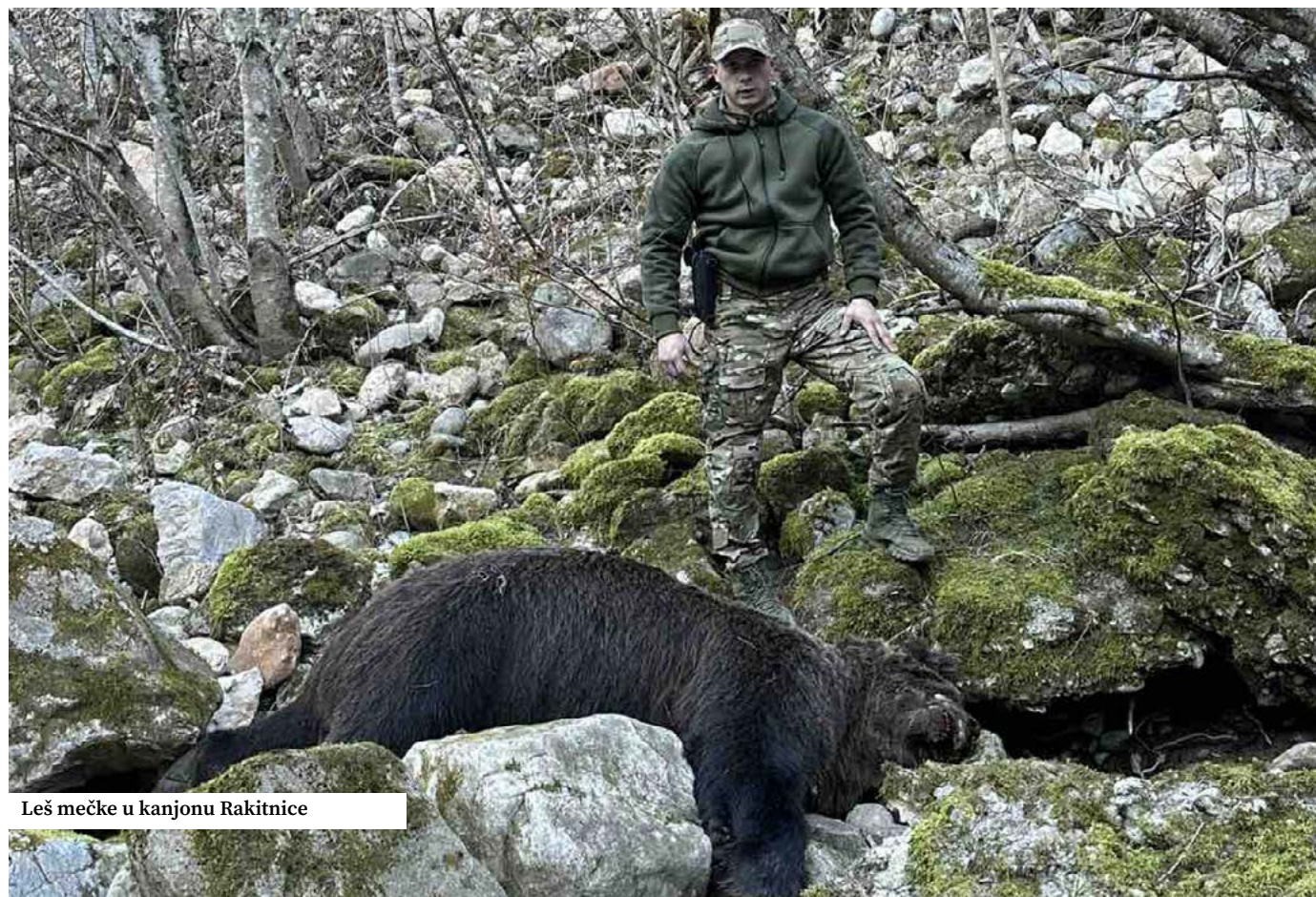
ugrožavaju sigurnost ljudi i stoke. Uprkos brojnim molbama upućenim nadležnim službama, problem ostaje nezbrinut, piše Ilijas.net.

E. Muhović

www.slobih.ba

LEŠ MEDVJEDA U KANJONU RAKITNICE

Leš mečke u kanjonu Rakitnice

Jedinstvena lovačka organizacija „Konjic Koznik“ Konjic, dana 18.02.2025. godine, obaviještena je od strane građana da je uočen leš odraslog medvjeda u rejonu kanjona rijeke Rakitnice. O navedenom događaju obaviještena je Policijska uprava Konjic, kantonalno resor-

no ministarstvo i SLOuBiH radi utvrđivanja okolnosti. S obzirom na to da lovište Konjic nije dodijeljeno na upravljanje, aktivnosti lovačke organizacije su ograničene samo na obavještanje nadležnih institucija. Dana 20.02.2025. godine, po odobrenju kantonalnog lovnog inspek-

tora, naša ekipa lovaca boravila je na terenu, gdje je ustanovljeno da se radi o rijetko velikom kapitalnom primjerku ženke, čija se težina procjenjuje na preko 400 kg. Pregledom trupla utvrđeno je da je tu boravila duži period (oko 20 dana), a smrt je najvjerovatnije nastupila zbog ranjavanja, jer su vidljivi tragovi krvi na ustima i ispod trupla, gdje je prisutna rana. Vjerovatno je ranjena negdje dalje i iskrvarila na navedenom lokalitetu. Svi potrebni podaci proslijeđeni su policiji i nadležnim inspekcijama za lovstvo radi poduzimanja daljih mjera (obaviješteni kantonalni i federalni lovni inspektor). U saradnji sa PU Konjic i uz odobrenje tužioca koji vodi slučaj, odobreno je da se uzme glava radi trofeja, te da se ista čuva do okončanja postupka. Zbog nepristupačnog terena, navedena aktivnost je u fazi pripreme za realizaciju.

E.Muhibić

SPAŠENA SRNA IZ ČELJUSTI PASA LUTALICA

Rane na ledima od pasa lotalica

U jutarnjim satima subote, 15. februara 2025. godine, u blizini ilidžanskog naselja Lužani, u ograđenom prostoru uočena je jedinka srneće divljači koja je bila vidno malaksa-

Puštanje u prirodu

la i imala ogrebotine. Na poziv uposlenika kompanije "Orbico" d.o.o. i predstavnika LD "Igman" Ilidža, osoblje lovočuvarske službe KJP "Sarajevo - šume" d.o.o., u sastavu Šućrija Leka, šum.teh. i Fikret Okerić, šum.teh., odmah je reagovalo i uputilo se prema dojavi. Nakon kraće opservacije, ustanovljeno je da se radi o zreloj ženskoj jedinki srneće divljači, koja je, osim vidnog zamora i malaksalosti, imala ogrebotine na kičmi, nastale bježanjem i provlačenjem kroz ograde postavljene za napuštene pse - lotalice. Nakon sačinjavanja službene zabilješke, jedinki je pravovremeno ukazana prva pomoć, rane su propisno dezinfikovane i sanirane. Postupajući u skladu sa zakonskim aktima o lovstvu i zaštiti i dobrobiti životinja, srna je vraćena u svoje prirodno stanište na planini Igman, daleko od ponovnih potencijalnih napada lotalica. Ovaj incident, iako zabrinjavajući,

nije imao karakter "krvavog pira", što je rezultat pravovremenog i efikasnog reagovanja, temeljeno na komunikaciji, visokim etičkim i moralnim vrijednostima. Ovaj slučaj je eklatantan primjer kvalitetne saradnje između predstavnika LD "Igman" Ilidža, lovočuvara KJP "Sarajevo - šume" d.o.o. i nadzornika KJU ZPP KS. Uspješno su, unatoč uskom geografskom prostoru i granicama lovišta i zaštićenih prirodnih područja, nastojali spasiti i očuvati populaciju plemenite srneće divljači. Važno je naglasiti da je srneća divljač u ovom dijelu Bosne i Hercegovine, možda više nego ikada, izložena prijetnjama od strane napuštenih pasa - lotalica, koji predstavljaju ozbiljan problem za širu društvenu zajednicu. Stoga apelujemo na odgovorne institucije da hitno preduzmu mjere za rješavanje ovog problema.

N.Nogo

LOVAČKO VEČE NAKON TRI DECENIJE PAUZE

Dana, 26. decembra 2024. godine, u organizaciji Lovačkog društva „Srndač-Kakanj“, održano je svečano lovačko veče u Kakanju, događaj koji je nakon više od tri decenije ponovo okupio ljubitelje lova i prirode. Posljednje lovačko veče u našem gradu održano je davne 1988. godine u Sportskoj dvorani Kakanj, kada je goste zabavljao legendarni Safet Isović uz pratnju orkestra Omera Pobrića.

Ove godine, lovačko veče održano je u svadbenom salonu Beged, gdje se okupilo oko 300 gostiju. Organizaciju ovog značajnog događaja vodio je organizacioni odbor, koji su činili: Angijad – Dado Kubat, Ahmet Selimović, Refik Odošić, Aldin Kadrić, Nermin Bliznović, Mugdin Trako, Haris Husika, Hasan Haračić, Ševal Alić, Zoran Komšo, Almedin Trako,

Edin Begovac, Admir Fazlić i Neđad Šehagić.

Program je započeo svečanim

„Srndač-Kakanj“ Angijad-Dado Kubat, predsjednik LU „Sarajevo“ Muriz Bukva, predsjednik LD „Neretvica“

Dobitnik glavne nagrade

obraćanjem istaknutih predstavnika lovstva i lokalne zajednice. Prisutnima su se obratili predsjednik LD

Buturović Polje Asim Galica, član stručne službe SLO u BiH Kenan Topalović i načelnik općine Kakanj

Obraćanje načelnika Mirnesa Bajtarevića

Na posljednjoj lovačkoj zabavi nastupili Safet Isović i Omer Pobrić

Mirnes Bajtarević, koji su istakli značaj ovog okupljanja, važnost očuvanja lovačke tradicije te zajedništva među lovcima.

veselu muziku, druženje je trajalo do kasnih sati.

U toku večeri, Angijad – Dado Kubat je ispred LD „Srndač-Kakanj“, uručio

Za vođenje programa bio je zadužen Nihad Demir, dok su goste zabavljali Almija Krdžalić, Amir Begović i naš Haris Kulović, uz pratnju orkestra Harisa Kaltaka. Događaj je medijski pratila kakanjska NTV-IC. Uz odličnu atmosferu, ukusnu hranu i

poklone iznenađenja Kenanu Topaloviću i Ahmedu Spahiću, koji su ove večeri slavili rođendan. Poseban dio večeri bila je bogata tombola sa mnoštvom vrijednih nagrada, a glavna nagrada – lovačka puška pripala je sretnom dobitniku Enesu Čiviću.

Gosti iz Kiseljaka i Kreševa sa domaćinima iz Kakanja

Oživljavanje tradicije lovačkih večeri u Kakanju naišlo je na veliki odjek i interesovanje, te su mnogi izrazili želju da ovaj događaj postane redovna manifestacija. Organizatori su se zahvalili svima na dolasku i najavili još veća i bogatija okupljanja u budućnosti. Posebna zahvalnost pripada mnogobrojnim sponzorima lovačke večeri i tombole, bez kojih ovaj projekat ne bi bilo moguće organizovati.

Lovačko veče 2024. godine ostat će upamćeno kao događaj koji je ponovo spojio lovce, prijatelje i ljubitelje prirode u jednoj nezaboravnoj noći ispunjenoj muzikom, veseljem i zajedništvom.

N.Šehagić

Gosti iz Buturović Polja

LOVCI SPASILI LANE IZ BUNARA

Lane završilo u bunaru

Krajem 2024. godine lovci LO „Bihać“, grupa Brekovica, u rejonu Velikog Bisovca izveli su nesvakidašnju akciju spašavanja laneta. U gustom šipražju psi su na mjestu oblaivali. Misleći da se radi o divljoj svinji, lovci su oprezno prilazili, da bi nakon desetak minuta ustanovili da je lane upalo u bunar koji

datira još iz perioda Osmanlija. Uz pomoć lovaca, grupovođa Ramo je sišao u bunar ne znajući kolika je njegova stvarna dubina. Preplašeno lane je podigao i prenio kolegama. Ustanovljeno je da lane nije povrijeđeno, te je pušteno u prirodu. Lane se laganim koracima udaljavalo od lovaca, a nakon pet-šest

ULD "TETRIJEB GUNJANI" KREŠEVO

RAMAZANSKI PAKETI

LOVCI POMOGLI PODJELU RAMAZANSKIH PAKETA

ULD „Tetrijev Gunjani“ Kreševo kontaktiran je od strane EUFOR LOT tima iz Zenice, predstavnika Republike Turske.

Tema sastanka bio je mjesec ramazan i molba upućena predsjedniku Ibrahimu Agić da pomogne timovima EUFOR-a da ovom prilikom, povodom nastupajućeg mjeseca ramazana, podijele pakete porodicama u potrebi.

Predsjednik Ibrahim Agić se rado odazvao pozivu EUFOR-a te je sa sinom Admirom preuzeo na sebe i podijelio pakete na adrese porodica kojima su paketi potrebni. Ovo je nastavak dobre saradnje EUFOR-a i ULD "Tetrijev Gunjani" Kreševo, te su obje strane dogovorile nastavak saradnje i budućem periodu.

A.Jahić

Ibrahim Agić (lijevo) sa predstavnicima EUFOR-a

www.slobih.ba

DJELOVANJE NA TERENU

VELIKI BROJ LOVACA NA TERENU

Padavine koje su krajem decembra pogodile Srednju Bosnu dovele su do zaustavljanja lovnih aktivnosti u većini lovačkih društava. Jedno od društava koje je potpuno obustavilo lov je travničko LD „Vlašić“. Članovi su, umjesto odlaska u lov, odlazili u lovište kako bi unijeli hranu. Članovi sekcije Vilenica su prilikom ove aktivnosti unijeli veću količinu hrane u lovište. Ova grupa lovaca je sopstvenim sredstvima kupila i instalirala automatsku hranilicu s video kamerom iznad Vranjeg Dola. Na suprotnoj strani, u području Vilenice, tačnije na Bisnovači, grupa lovaca iz lovačke sekcije Vilenica je također sopstvenim sredstvima obnovila automatsku hranilicu kupivši novi motor koji će se napa-

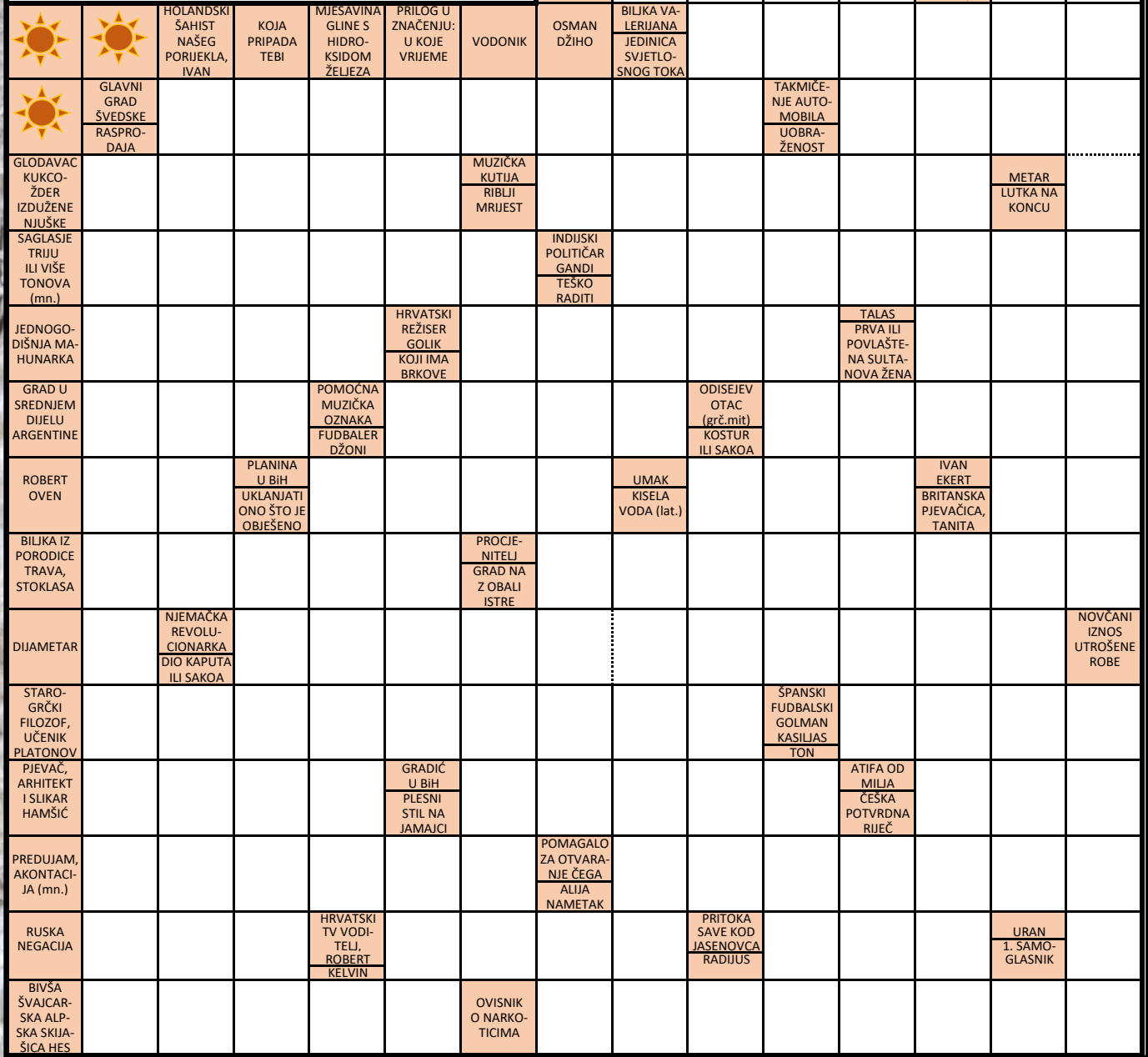

jati solarnim panelom, te dopunila hranilicu sa 85 kilograma kukuruza. Članstvo Lovačke sekcije Guča Gora također je bilo aktivno u decembru. Oni su ranije nabavili automatsku hranilicu sa solarnim punjenjem. U istom kompleksu postavljeno je 7 hranilica za divlje svinje i srneću divljač, sa po 10 kilograma kukuruza. Tokom prvog vikenda 2025. godine, automatska hranilica je napunjena sa 150 kilograma kukuruza i tri bale sijena. Grupa lovaca Lovačke sekcije Han Bila okupila se kod Herendinog mlina kako bi realizovala akciju prihrane divljači. Lovci su organizovali iznošenje baliranog sijena i kukuruza na više lokacija koristeći pet terenskih vozila. Sredstva za kupovinu kukuruza obezbijedili su sami lovci, dok su balirano sijeno također nabavili članovi sekcije. Jedan od lovaca je svojim traktorom očistio put od snijega, izveo deset bala sijena i dvanaest vreća kukuruza. Kukuruz je raspoređen na više lokacija, uključujući Rogačiće, Zaseljačku rijeku i glavno hranilište Hrast. Grupa lovaca Lovačke sekcije Goleš, pod nazivom "Lovačka grupa Komar", organizovala je akciju iznošenja baliranog sijena i kukuruza na više lokacija. Balirano sijeno obezbijedili su članovi sekcije, a u realizaciji akcije angažovana je dodatna radna snaga.

Jedan od lovaca je koristio konja za razvoz bala sijena do određenih lokacija. Lovci su bili podijeljeni u manje grupe, koje su se rasporedile po terenu kako bi iznijele kukuruz i postavile bale sijena na rašljasta stabla. Lokacije na kojima su radili uključuju područje od sela Pačavri do TV releja na Glavici, rutu prema kućama u Radišinom području, trasu uz potok duž nekadašnjeg uskog kolosijeka – tunela dužine 1550 metara u Komaru, kao i putanju potokom do Pogane ravni. Još jedna grupa postavila je kukuruz ispod mostova u Komaru, ključnom prolazu divljači, posebno divljih svinja, prema lovnom reviru "Radalje".

www.slobih.ba

A small, square portrait of a man with a white beard and glasses, wearing a dark beret and a dark jacket over a light-colored shirt. He is looking directly at the camera.

Napustio nas je naš dugogodišnji član Himzo Hamidović. Ostaje veliki broj sjećanja iza ovog plemenitog lovca. Himzo je bio počasni član udruženja i Saveza dugi niz godina. Veliki broj lovaca učio je od našeg kolege Himze

Izgubili smo velikog prijatelja i kolegu lovca Dervišević Ismeta.
Sa Ismetom smo proveli nezaboravne trenutke, a svaki svoj lovački korak je gazio radeći na unaprijeđenju lovišta i LD "Srednje"

Neka mu je vječni rahmet i lahka

A mugshot of a man with dark hair, a mustache, and a goatee. He is looking directly at the camera with a neutral expression. He is wearing a light blue or white collared shirt. The background is a plain, light-colored wall.

Napustio nas je naš počasni i ujedno najstariji i najiskusniji član Japaur Rifat. Dolazi iz tradicionalne lovačke porodice Japaur koja je poznata kao veliki ljubitelj lova. Zahvaljujući Rifatu veliki broj mladih lovaca je stekao nova znanja. Do na staža je bio redovan posjetilac lovačkih skupova, a mi mu želimo rahmet i lahik.

Naše redove napustio je Ganić Vehid. Kolega Vehid napustio je ovaj svijet mlad, ali iza njega ostaju lijepa sjećanja na vrijeme provedeno zajedno u lovu. Vehid se za svoga boravka u LD "Zahor" isticao kao vrijedan, cijenjen i sabura, a njemu želimo rahmet i lahsku.

A portrait of Dr. David A. Clark, a man with glasses and a dark cap, wearing a blue jacket over a blue and white striped shirt.

U 71. godini života iznenadnom smrću zauvijek nas je napustio naš prijatelj i lovac Hajrudin Kantarević. Hajrudin Kantarević je član naše lovačke organizacije od 2006. godine, kada je i položio lovački ispit. Bio je veoma omiljen među lovcima i svojim prijateljima. Njegovom smrću izgubili smo istinskog prijatelja, a iznad svega dobrog i čestitog čovjeka. Trenuci provedeni s Hajrudinom ostat će u trajnom sjećanju svim lovcima – članovima Udruženja lovačke organizacije „Velika Kladuša“, a posebno lovcima – članovima lovačke sekcije Podzvizd, s svoje lovačko iskustvo.

U 72. godini života, nakon kratke i teške bolesti, završio je napustio naš prijatelj i lovac Velaga Grahović. Velaga Grahović član je ULO „Srndač – Velika Kladuša“ od 2001. godine, kada je i položio lovački ispit. Bio je dobar lovac, zaljubljenik u prirodu i lov, kao i vrijedan humanitarni radnik i donator. Njegovom smrću ostali smo bez vrijednog, nadasve poštenog, uzornog i plemenitog lovca. Zbog svojih zasluga na unapređenju lovstva na području općine Velika Kladuša, na prijedlog svoje matične lovačke organizacije, dobitnik je priznanja Saveza lovačkih organizacija u BiH – Ordена II reda za 2020. godinu.

Trenuci provedeni s njim ostali će u trajnom sjećanju lovcima – članovima Udruženja lovačke organizacije „Srndać – Velika Kladuša“ koji su ga poznavali, a posebno lovcima – članovima lovačke sekcije Velika Kladuša..

A portrait of a man with short, dark brown hair and light blue eyes. He is wearing a blue collared shirt. The background is white with a faint blue circular seal visible on the left side.

U 55. godini života, nakon kratke i teške bolesti, zauvijek nas je napustio naš prijatelj i lovac Husein Džaferović. Husein Džaferović bio je član naše lovačke organizacije od 1996. godine, kada je i položio lovački ispit. Bio je veoma omiljen među lovcima i svojim prijateljima. Njegovom smrću izgubili smo istinskog prijatelja lova, prirode i divljači, a iznad svega dobrog i čestitog čovjeka.

Trenuci provedeni s Huseinom ostat ce u trajnom sjećanju svim lovcima – članovima Udruženja lovačke organizacije „Velika Kladuša“, a posebno lovcima – članovima lovačke sekcije Bosanska Bojna, s kojima je dijelio svoje lovačko iskustvo..

Lovci i rukovodstvo ULO „Srndać – Velika Kladuša“

Siguran korak kroz planinu.

Široki Brijeg, Trnska cesta 215 | **Bugojno**, Rostovska b.b. | **www.mmtrade.ba** |

HUNTER CS GTX

ARES 8 GTX

LAPPONIA EVO GTX

SUMMIT GTX

NEVADA LEGEND

ARES 6 GTX

ATTIVA BP GTX

RAINIER EVO GTX

ROPE EVO GTX

RAINIER GTX

**CRISPI
HIDROIZOLACIJSKA
KREMA**

**CRISPI
VODOOTPORNI
SPREJ ZA
ČIŠĆENJE**

